

Samen op pad

Jaarverslag 2021

Welkom

Bij Brabant Water doen we ons werk met passie en zorg voor onze omgeving. We zijn trots op waar Brabant Water nu staat.

Met bijna 800 medewerkers zorgen we voor voldoende en betrouwbaar drinkwater voor heel Brabant. We staan nooit stil. Maar om goed te kunnen inspelen op de toekomstige uitdagingen in een veranderende wereld, moeten we méér doen dan vooruitgaan. Meebewegen en ons aanpassen aan nieuwe omstandigheden. Onze route aanpassen en met elkaar nieuwe routes verkennen. Daarom zijn we binnen Brabant Water samen Op Pad; een intern cultuurtraject gericht op ons water en onze omgeving, organisatie en toekomst.

Afbeelding voorpagina: sfeerbeeld van het toekomstige pompgebouw bij het waterproductiebedrijf in Eindhoven.

Inhoud

Bestuursverslag	4
Op volle kracht vooruit	4
Over Brabant Water	6
We zijn gericht op de toekomst en actualiteiten	16
We werken samen aan een robuust watersysteem	22
We gaan bewust natuurlijk om met water	28
We zien innovatie als aanjager voor groei	34
Risicomanagement en financiën	40
Jaarrekening 2021	52
Overig	90
Winstbestemming	90
Gebeurtenissen na balansdatum	90
Controleverklaring	90
Afkortingen	95

Op volle kracht vooruit

Rob van Dongen
algemeen directeur
Brabant Water

“We mogen trots zijn op waar we nu staan. Willen we in de toekomst kwalitatief goed drinkwater blijven leveren, dan moeten we meer innoveren, experimenteren en investeren. De basis daarvoor is in 2021 gelegd.”

De vanzelfsprekendheid van drinkwater staat steeds meer onder druk. Dat vraagt nóg nadrukkelijker iets van Brabant Water, stelt algemeen directeur Rob van Dongen vast. “We mogen terecht trots zijn op waar we nu staan. Tegelijkertijd moeten we ook aan de slag met de uitdagingen van morgen.” Daarop werd bewust ingezet in 2021: een belangrijk startpunt om gezamenlijk nieuwe paden te verkennen.

Welke ontwikkelingen speelden er in 2021 in de drinkwatersector?

“De watervraag in Nederland neemt de komende jaren fors toe, terwijl we ook te maken hebben met klimaatverandering, verdroging, bodemverontreiniging en concurrerende activiteiten in de ondergrond. Feit is: onze bronnen staan onder druk en zoet water zal op termijn schaarser worden. Daarom hadden we in 2021 veel aandacht voor het langetermijnvraagstuk: hoe zorgen we ervoor dat de drinkwatervoorziening over twintig jaar nog steeds robuust is?”

Welke stappen zet Brabant Water om die vraag te beantwoorden?

“Brabant Water roept al jaren op tot waterbesparing. We zien de watervraag (vooral op zomerse dagen) stijgen. Zo sloten we eerder een overeenkomst met de provincie om in de periode 2018-2022 vijf miljoen kuub grondwater te besparen. Die doelstelling wisten we niet alleen te behalen, maar zelfs ruim te verdubbelen. En toch is het tijd om onze route aan te passen. Willen we in de toekomst kwalitatief goed drinkwater blijven leveren, dan moeten we meer innoveren, experimenteren en investeren. De basis daarvoor is in 2021 gelegd.”

Kun je dat toelichten?

“Al zolang Brabant Water bestaat, is grondwater de belangrijkste bron voor ons drinkwater. Dat wij ons product ontleen aan de natuur vraagt uiterste zorgvuldigheid. Niet voor niets tekenden we in december – samen met diverse partijen – het

Grondwaterconvenant 2021-2027, dat het grondwatersysteem in Brabant moet verbeteren. Tegelijkertijd moeten we wel voldoen aan de groeiende watervraag. Daarom kijken we naar mogelijkheden buiten onze geijkte paden. Grondwater blijft onze belangrijkste bron, maar aanvullend zijn er alternatieven denkbaar. In 2021 hebben we drie kansrijke scenario's onderzocht: brak water, oppervlaktewater en zeewater.”

Dat kun je gerust een unieke koerswijziging noemen voor Brabant Water...

“Zeker! Maar ook een hoognodige. Eén die niet alleen gevolgen heeft voor ons water, onze omgeving en onze toekomst, maar ook voor onszelf en voor onze manier van werken. Vanuit die gedachte is de organisatie half juli 'Op Pad' gegaan. De komende vier jaar passen we – met alle Brabant Water-collega's – onze route aan. De weg is nog niet helemaal uitgestippeld, maar we formuleren gaandeweg doelen die bijdragen aan een robuuste watervoorziening.”

Heb je een voorbeeld van zo'n doel?

“We hebben stappen gezet op het pad naar de bouw van een digital twin: een digitale kopie van ons complete waterleidingnet die straks onderhoud of storingen proactief voorspelt en daarmee onze bedrijfsvoering optimaliseert. De blauwdruk daarvoor creëren we samen met een innovatieve Spaanse organisatie die al enorme kennis en ervaring heeft op dat gebied. Samenwerking met de beste kennispartners vind ik sowieso een mooie ontwikkeling die we op alle terreinen moeten omarmen.”

In 2021 was het op orde brengen van assets ook een aandachtspunt. Hoe staat het daarmee?

“Inspectie, onderhoud of vervanging van assets staat altijd hoog op de agenda, maar dat kwam in mei in een stroomversnelling. Toen werd een E.coli-bacterie aangetroffen in onze reinwaterkelder van de productielocatie Vessem. Stap 1 was natuurlijk om die situatie zo snel mogelijk af te wenden. Parallel werd er direct actie ondernomen om klanten in dat gebied maximaal te ontzorgen. Met goede communicatie, maar ook met water uit onze noodvoorziening dat werd uitgedeeld bij verzorgingshuizen, scholen, artsen en op markten. Binnen vier dagen wisten we het probleem volledig op te lossen. Natuurlijk lagen daarvoor draaiboeken klaar, maar de kennis, controle en servicegerichtheid van onze medewerkers verdient ook echt een pluim. Tegelijkertijd leerden we dat de veroudering van sommige assets sneller gaat dan voorzien. Daarom organiseerden we in 2021 frequentere inspectie en versnelde renovatie of vervanging van een deel van onze assets. Dat zal in 2022 doorlopen.”

En de overige plannen voor 2022?

“2021 ging vooral over vernieuwing en verkenning, 2022 wordt het jaar van besluitvorming en opstart. Na de studies over alternatieve bronnen leggen we voorkeursscenario's vast en gaan we aan de slag met een brak water-pilot. Daarnaast versnellen we projecten op het gebied van waterbesparing, bijvoorbeeld in de industrie. Belangrijk is ook het vervolg van het Grondwaterconvenant. Om met elkaar verder te komen in de watertransitie moeten we keuzes maken, ook over ingewikkelde thema's als verdroging en beregening. Eigenlijk betekent het op alle punten: van verkenning naar actie. En laat dat nu net een kracht van Brabant Water zijn: we stropen de mouwen op en gaan het gewoon doen. Corona heeft ons meer dan ooit laten zien dat we door veerkracht, samenwerking en daadkracht veel kunnen bereiken. Daarmee kijk ik vol vertrouwen uit naar 2022. We gaan volle kracht vooruit!”

Over Brabant Water

De kerntaak van Brabant Water is het produceren en distribueren van drinkwater voor 2,6 miljoen Brabanders. Een prachtige taak, omdat drinkwater een belangrijke bijdrage levert aan de volksgezondheid en welvaart. Met bijna 800 medewerkers werken we met hart en ziel aan voldoende, betrouwbaar en duurzaam drinkwater.

In 2021 is in Schijf een nieuwe drinkwaterzuivering gebouwd en zijn er waterwinputten vervangen. Duurzaamheid speelde een grote rol. Zo is de nieuwe zuivering fors kleiner en energiezuiniger dan de bestaande zuivering. Ook zijn tijdens de bouw zoveel mogelijk materiaal en grond hergebruikt. Overal is LED-verlichting en het zuiveren gebeurt door energiezuinige motoren. De dakbedekking is 100% recyclebaar. Op de laagbouw ligt een vegetatiedak en op het dak van de hoogbouw zorgen zonnepanelen voor elektriciteit. Als de nieuwe zuivering in gebruik is genomen, dan wordt de bestaande zuivering gesloopt. Hierbij krijgt een deel van het terrein weer een natuurlijke inrichting.

Het jaar 2021 in cijfers

1.259.064

aansluitingen

190.852.314 m³

waterproductie

8,5

klanttevredenheid

€ 10.493.000

financieel bedrijfsresultaat

€ 81 miljoen

investeringen

51

aandeelhouders

783

medewerkers

1.615 hectare

natuur in bezit

69%

CO₂-reductie (peiljaar 1990)

2.500.000 kWh

duurzame opwekking

22.488 ton

CO₂-voetafdruk

Profiel

Brabant Water is het duurzame drinkwaterbedrijf dat dag en nacht drink- en industriewater levert aan 2,6 miljoen inwoners en bedrijven in Brabant en een klein gedeelte van Zeeland. Water uit de beste bronnen, gelegen in prachtige natuurgebieden.

Met bijna 800 mensen zorgen we voor voldoende en betrouwbaar drinkwater voor heel Brabant. Onze klanten rekenen blindelings op ons. We doen ons werk met trots, vakmanschap en zorg voor mens, natuur en omgeving.

We beseffen dat onze rol verder gaat. Met een duurzame watervoorziening van bron tot kraan voor ogen, willen we maatschappelijke waarde toevoegen voor huidige en toekomstige generaties. **Bewust. Natuurlijk.**

De grondstof voor ons drinkwater, grondwater, ontlene we rechtstreeks aan de natuur. Daarom gaat onze zorg niet alleen uit naar onze bronnen, maar ook naar de natuur die deze bronnen beschermt.

- Drinkwaterproductiebedrijf
- Industriewaterproductiebedrijf
- Hoofdkantoor
- Nevenvestiging en regiokantoren
- Regiokantoor

Klimaatneutraal sinds 2013

brabant Water

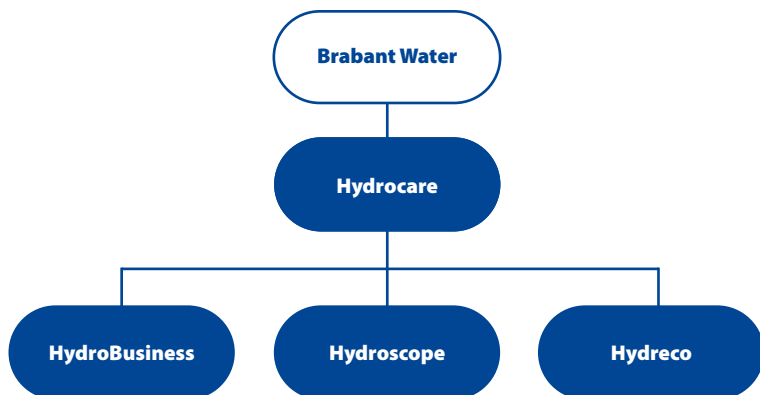
bewust. natuurlijk.

Dochterondernemingen

Brabant Water NV heeft drie dochterondernemingen: Hydreco BV, HydroBusiness BV en Hydroscope BV, die zijn ondergebracht in de holding HydroCare BV.

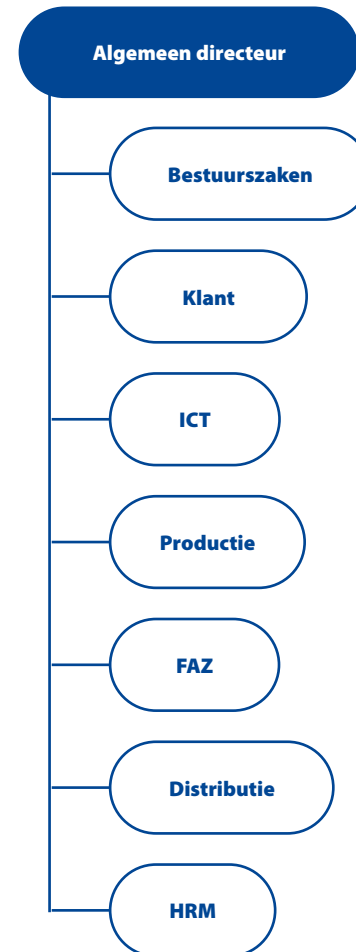
Onze kennis en expertise op het gebied van Koude- en WarmteOpslag (KWO) is geconcentreerd in ons dochterbedrijf Hydreco BV. HydroBusiness BV biedt dienstverlening voor industriewater. Hydroscope BV is actief op het gebied van waterkwaliteit, veiligheid en legionellapreventie.

De cijfers die we in dit jaarverslag presenteren hebben steeds betrekking op het moederbedrijf Brabant Water NV inclusief haar dochterondernemingen, tenzij anders vermeld.

Bestuur & directieteam

per 31 december 2021

- Rob van Dongen** - algemeen directeur/bestuurder
- Eric van Griensven** - sectordirecteur Bestuurszaken
- Karlijn van der Heijden** - sectordirecteur Klant
- Simon Levelt** - sectordirecteur ICT
- Jasper Verberk** - sectordirecteur Productie
- Henk de Boer** - sectordirecteur Financiële en Algemene Zaken
- Hanneke van de Ven** - sectordirecteur Distributie
- Renate Rijken** - sectordirecteur HRM

Ondernemingsraad

Per 31 december 2021

- Ed de Froe - voorzitter
- Joey van der Vliet - vicevoorzitter
- Mirjam van der Donk - secretaris
- Antoon van Ballegooij
- Tonnie van den Broek
- Jurgen van de Camp
- Francis Flapper
- Hugo van Horne
- Elly van der Horst
- Wouter Huisman
- Hanny Krijnen
- Thijs van Loon
- Patrick Moonen
- Hugo van Wijlen

Bericht van de Raad van Commissarissen

Jaarrekening

Het Bestuur van Brabant Water NV (hierna: Brabant Water) heeft ons de opgemaakte jaarrekening over het jaar 2021 voorgelegd, samen met het verslag over het gevoerde beleid. De Raad van Commissarissen (hierna: de Raad) heeft de opgemaakte jaarrekening over 2021 laten controleren door Deloitte Accountants. De goedkeurende controleverklaring van de onafhankelijke accountant is in het verslag opgenomen.

De Raad heeft besloten de jaarrekening door te sturen naar de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (hierna: de Algemene Vergadering) en stelt u voor de Jaarrekening 2021 ongewijzigd vast te stellen. Verder stelt de Raad u voor décharge te verlenen aan de Directie voor haar bestuur en aan de Raad voor zijn toezicht.

Corporate Governance

De Raad en het Bestuur onderschrijven het belang van transparantie en deugdelijk ondernemingsbestuur voor Brabant Water. Om deze reden wordt de Corporate Governance Code vrijwillig toegepast voor die onderdelen die ook voor onze onderneming aan de orde zijn.

Brabant Water is een naamloze vennootschap waarop het verzwakt structuurregime van toepassing is. Dit betekent onder andere dat het Bestuur wordt benoemd door de Algemene Vergadering op bindende voordracht van de Raad. De Algemene Vergadering benoemt eveneens, op voordracht van de Raad, de commissarissen.

De verhoudingen tussen de Algemene Vergadering, de Raad en het Bestuur zijn vastgelegd in diverse regelingen en in de statuten. Ook zijn voor de vaste commissies van de Raad reglementen opgesteld. Deze stukken zijn ook op de website van Brabant Water gepubliceerd.

Samenstelling en omvang van de Raad

De Raad heeft in haar vergadering van 14 december 2020 een nieuwe profielschets voor de Raad vastgesteld. Het voorschift dat twee leden van de Raad uit de kring van actieve bestuurders van een aandeelhoudende gemeente moeten komen, is hierin komen

te vervallen. De met de Algemene Vergadering overeengekomen samenstelling van de Raad is sindsdien:

- een lid op voorstel van het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;
- een lid op basis van het versterkt aanbevelingsrecht van de Ondernemingsraad;
- de overige leden hebben een andere achtergrond.

Binnen de Raad is sprake van een evenwichtige verdeling van kennis, kunde en vaardigheden zoals voorgeschreven in de Profielschets.

De Wet Bestuur en Toezicht bevat onder andere een bepaling over een evenwichtige verdeling van zetels over mannen en vrouwen. De wet gaat uit van een evenwichtige verdeling van ten minste 30% mannen en ten minste 30% vrouwen. Per 31 december 2021 bedraagt de verdeling in de Raad 60% mannen en 40% vrouwen. De Raad is op dit punt evenwichtig samengesteld en voldoet daarmee tevens aan de wet 'Evenwichtige man-vrouwverhouding in de top van het bedrijfsleven', die per 1 januari 2022 van kracht is. De samenstelling van de Raad per 31 december 2021 is opgenomen op pagina 15 van dit jaarverslag.

Het Bestuur van de vennootschap bestaat uit één statutair directeur, de heer drs. R.A.M. van Dongen.

Invulling toezicht

De Raad kwam in 2021 zeven maal in vergadering bijeen. Bij deze vergaderingen is het Bestuur aanwezig geweest.

Tijdens de vergaderingen en in overige contacten met het Bestuur heeft de Raad gesproken over de strategie van de onderneming, de behaalde resultaten, de plannen voor de komende periode en alle overige relevante zaken die onder de aandacht van de Raad kwamen of werden gebracht.

In 2021 zijn daarnaast onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- De coronaproblematiek;
- Jaarverslag en Jaarrekening 2020 en het verslag van de accountant;

- Financiële kwartaalrapportages 2021;
- Begroting en watertarieven 2022;
- Benchmark 2020;
- Bezoldiging Raad;
- Profielschets van de Raad;
- Werving en voordracht nieuwe commissaris vanwege het aftreden van mr. J.M.L. Niederer per 1 juli 2021;
- Samenstelling Audit- en Governancecommissie;
- Dividendvraagstuk;
- Overeenkomst Drinkwatervoorziening Brabant Water 2018 t/m 2022;
- Watertransitie/waterbesparing/alternatieve bronnen;
- Visie 2021 -2025/'Op Pad';
- Bedrijfsregeling Consignatiedienst;
- Evaluatie E.coli besmetting Vessem;
- Procuratiereglement;
- Invoering nieuw Klantinformatiesysteem (Mecom);
- Uniforme verlegregeling;
- Oprichting Submerge BV.

De Raad heeft twee vaste commissies: de Auditcommissie en de Governancecommissie.

Auditcommissie

De Auditcommissie adviseert de Raad bij de uitvoering van zijn taak tot het houden van toezicht op de interne risicobeheers- en controlesystemen en de jaarverslaglegging. De Auditcommissie heeft in 2021, in aanwezigheid van de accountant, de concept-jaarrekening 2020 en het concept-jaarverslag 2020 besproken. Daarnaast heeft de Auditcommissie onder meer vergaderd over het dividendvraagstuk, de financiële informatieverschaffing (begroting en watertarieven 2022 en realisatiecijfers 2021), het financieel meerjarenperspectief 2022 tot en met 2031 en de Boardletter met betrekking tot de interim-controle 2021. Ook is de toetsing van de Inspectie Leefomgeving en Transport inzake de drinkwatertarieven 2021 en de vaststelling van de WACC 2022-2023 besproken. De Auditcommissie heeft in 2021 ook het Financieel Statuut besproken.

Governancecommissie

Eén van de taken van de Governancecommissie is de Raad te adviseren over de vaststelling van de jaarlijkse remuneratie van het Bestuur, passend binnen het door de Algemene Vergadering vastgesteld bezoldigingsbeleid en de WNT-regels. Overige taken zijn onder andere werving en selectie van leden van de Raad en het Bestuur en governance-vraagstukken met betrekking tot de vennootschap.

De Governancecommissie heeft in 2021 onder meer vergaderd over de beoordeling van de bestuurder over 2021 alsmede over de te hanteren beoordelingssystematiek vanaf 2022.

De Governancecommissie heeft daarnaast voorstellen gedaan m.b.t. de bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen. De Governancecommissie heeft tevens gesproken over het wervingsproces voor de opvolging van de heer mr. H.B. Hieltjes, wiens tweede en laatste termijn als commissaris per 1 juli 2022 afloopt.

Zelfevaluatie

De Raad heeft in 2021 de jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd. De Raad werd hierbij bijgestaan door het bureau Governance in Balans. De resultaten van de zelfevaluatie alsmede de daarin opgenomen aanbevelingen zijn besproken in de vergaderingen van de Governancecommissie en de Raad van de Commissarissen.

Tot slot

Het verslagjaar 2021 werd gedomineerd door het coronavirus. Niettemin heeft Brabant Water, ondanks de vele beperkingen die het virus met zich meebracht, zorg kunnen dragen voor een continue levering van drinkwater. De Raad spreekt zijn dank en waardering uit voor de wijze waarop Bestuur, Ondernemingsraad en medewerkers van Brabant Water zich hiervoor hebben ingezet.

's-Hertogenbosch, 7 april 2022
Namens de Raad van Commissarissen
Brabant Water

drs. ir. J.M. Driessen, voorzitter
M.W.A.M. van Stappershoef, secretaris

Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (hierna: de Algemene Vergadering) heeft een vaste Aandeelhouderscommissie ingesteld om de jaarlijkse Aandeelhoudersvergadering voor te bereiden. Deze Commissie is in 2021 eenmaal bijeengekomen.

Op 30 april 2021 heeft de Commissie de onderwerpen van de agenda van de Aandeelhoudersvergadering 2021 met het Bestuur besproken. Hierbij is onder meer aandacht besteed aan het verzoek van een aantal gemeenten om over te gaan tot een dividenduitkering over 2020. Daarnaast zijn het Jaarverslag en de Jaarrekening over het jaar 2020 en de voorgestelde Tarieven voor 2022 besproken. Tevens is de Profielschets van de Raad van Commissarissen (hierna: de Raad) alsmede de bezoldiging van de Raad aan de orde geweest. Ook is de voordracht van de per 1 juli te benoemen nieuwe commissaris besproken. Tot slot is een procesvoorstel om te komen tot een uniforme verlegregeling behandeld. De Commissie heeft over een aantal van deze onderwerpen schriftelijk advies uitgebracht aan de Algemene Vergadering.

De jaarlijkse Aandeelhoudersvergadering vond plaats op 18 juni 2021. Tijdens deze bijeenkomst heeft de bestuurder een toelichting gegeven op de stand van zaken binnen de onderneming. Daarnaast heeft de Algemene Vergadering de adviezen van de Aandeelhouderscommissie besproken, de Jaarrekening 2020 vastgesteld en is decharge verleend aan de Directie voor haar bestuur en aan de Raad voor zijn toezicht.

De Algemene Vergadering heeft het voorstel om over te gaan tot een dividenduitkering over het jaar 2020 verworpen. De Algemene Vergadering heeft daarnaast besloten over te gaan tot de instelling van de Commissie Dividendbeleid. De Commissie zal een aanbeveling doen voor een dividendbeleid voor de periode 2022 t/m 2026.

De Algemene Vergadering verleende voorts goedkeuring aan het besluit van het Bestuur om het variabele tarief te verhogen met maximaal € 0,0184 per m³ onder gelijktijdige stabilisatie van het

vastrecht en de capaciteitsvergoeding. Het Tariefbesluit 2022 leidt tot een voor onze klanten in reële termen bescheiden stijging van de drinkwaterrekening, maar bevat wel een aansporing om bewuster om te gaan met drinkwater. Voor wat betreft het tarief voor het aanleggen van een nieuwe huisaansluiting voorziet - uit oogpunt van noodzakelijke kostendekkendheid - het directiebesluit in een beperkte verhoging van dit tarief met de verwachte inflatie van 1,3%.

De Algemene Vergadering is akkoord gegaan met het voorstel van Brabant Water om in 2021/2022, in overleg met een representatieve vertegenwoordiging van de gemeenten een nieuwe uniforme concept-verlegregeling voor te bereiden.

De Algemene Vergadering heeft tevens, op voordracht van de Raad van Commissarissen, de heer ir. R.P.M. Swinkels benoemd tot commissaris van Brabant Water per 1 juli 2021.

Samenstelling Raad van Commissarissen

per 31 december 2021*

Mevrouw drs.ir. J.M. Driessen - voorzitter

Benoemd per 1 juli 2015 en herbenoemd per 1 juli 2019

- Zelfstandig consultant
- Lid Adviesraad Secuos BV

Mevrouw drs. C.J.M.A. van Esch – plaatsvervangend secretaris

Benoemd per 1 juli 2015 en herbenoemd per 1 juli 2019

- Raad van Bestuur Thebe
- Commissaris woningcorporatie Mooiland
- Lid Raad van Bestuur Theater de Bussel, Oosterhout
- Lid Provinciale Raad Gezondheid Brabant

De heer mr. H.B. Hieltjes - vicevoorzitter

Benoemd per 1 juli 2014 en herbenoemd per 1 juli 2018

- Burgemeester gemeente Duiven

De heer M.W.A.M. van Stappershoef - secretaris

Benoemd per 1 juli 2018

- Burgemeester van de gemeente Goirle
- Lid Raad van Advies van Informatiebeveiligingsdienst IBD (VNG)
- Lid Regionale Taskforce Kinder mishandeling
- Voorzitter Raad van Toezicht Erfgoed Brabant

De heer ir. R.P.M. Swinkels

Benoemd per 1 juli 2021

- Managing Director Nederland Royal Swinkels Family Brewers
- Lid algemeen bestuur Eindhoven VNO NCW Brabant Zeeland
- Lid dagelijks bestuur Nederlandse Brouwers
- Lid dagelijks bestuur FNLI

Samenstelling Auditcommissie

per 31 december 2021*

De heer mr. H.B. Hieltjes - voorzitter

De heer ir. R.P.M. Swinkels – lid

Samenstelling Governancecommissie

per 31 december 2021*

De heer M.W.A.M. van Stappershoef - voorzitter

Mevrouw drs. C.J.A.M. van Esch - lid

* De zittingsduur van een commissaris is maximaal vier jaar, waarna deze eenmaal herbenoembaar is voor een periode van wederom maximaal vier jaar.

We zijn gericht op de toekomst en actualiteiten

Er ligt maar liefst 18.000 kilometer aan leidingnet in de Brabantse bodem om iedereen – dag en nacht – van drinkwater te voorzien. Dat enorme netwerk moet dagelijks onderhouden worden. Evenals onze waterproductiebedrijven, waar we het grondwater oppompen en zuiveren. Om nu én in de toekomst een betrouwbare drinkwatervoorziening te garanderen, is het nodig om te blijven investeren in onze assets en naast grondwater op zoek te gaan naar alternatieve bronnen voor grondwater.

190,9 miljoen m³

levering drinkwater
afname van 4,7% t.o.v. 2020

8,8 miljoen m³

levering industriewater

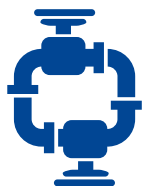
749.352 m³

hoogste dagafzet op 16-06-2021
+43% t.o.v. gemiddeld

15 min 44 sec

ondermaatse leverings minuten,
waarvan 8 min 14 sec gepland

18.350 kilometer

leidingnet waarvan
159 kilometer vernieuwd in 2021

600.000 m³

extra waterbesparing in
productieproces op jaarbasis

36.422 ton

reststoffen uit het productieproces
krijgt een nieuwe bestemming:

- 28%** Land- en tuinbouw
- 8%** Tijdelijke opslag
- 9%** Energieopwekking
- 2%** Bodemisotatie/huisvesting
- 9%** Composiet/vulstof
- 36%** Tapijtindustrie
- 2%** Waterzuivering/milieutechniek
- 1%** Glasfabricage
- 3%** Inrichting openbare ruimte
- 1%** Stort
- 1%** Overig

Alle hens aan dek

Zaterdag 29 mei 2021 werd Brabant Water in volle paraatheid gebracht, toen bleek dat in het drinkwater van enkele dorpen in de Kempen de E. colibacterie was gevonden.

In samenwerking met de veiligheidsregio volgde direct een NL-alert. Acht dorpen kregen drie dagen lang het dringende advies het kraanwater drie minuten te koken voor consumptie. Brabant Water zette alles op alles om de oorzaak te achterhalen en op te lossen. Scholen kregen nooddrinkwater en bij verzorgingshuizen plaatsten we speciale watertanks.

De oorzaak bleek een klein scheurtje in het dak van een voorraadkelder op het drinkwaterproductiebedrijf in Vessem. De kelder ligt in een bosrijk gebied. Waarschijnlijk is ontlasting van dieren zoals konijnen en reeën door regen via de scheur in de voorraadkelder terecht gekomen.

Bron afbeelding: Omroep Brabant.

Nieuwe reinwaterkelders in Veghel

De eerste prioriteit van Brabant Water is en blijft dat alle Brabanders 24/7 kunnen rekenen op voldoende en betrouwbaar water, zowel nu als in de toekomst. Dankzij twee nieuwe reinwaterkelders is de opslagcapaciteit bij de drinkwaterproductielocatie in Veghel flink verhoogd.

Een reinwaterkelder is een opslaglocatie met gezuiverd drinkwater. Deze betonnen kelders worden gevuld als de vraag naar drinkwater klein is en vervolgens ingezet op de momenten waarop het watergebruik hoog is. Hierdoor is het mogelijk om 24/7 voldoende water te leveren. Daarnaast heeft een reinwaterkelder nog een andere belangrijke functie. Mochten we ooit in een situatie komen dat het waterproductieproces wordt verstoord, dan zorgt een reinwaterkelder ervoor dat we alsnog een bepaalde tijd water kunnen leveren.

De twee nieuwe reinwaterkelders hebben een totale oppervlakte van 2.410 m² en een netto inhoud van ongeveer 5.100 m³. *Op pagina 16 – 17 is de bouw van de reinwaterkelders te zien.*

Jarenlang was grondwater onze enige bron voor drinkwater: diep in de grond, goed beschermd door de natuur en verschillende grondlagen, van hoge kwaliteit en eenvoudig te zuiveren. Grondwater blijft de beste drinkwaterbron, maar door zowel klimaatverandering als de groei in demografie en industrie – en de daarmee gepaard gaande stijgende watervraag – neemt de bezorgdheid om voldoende drinkwater toe. Voor Brabant Water reden om van koers te veranderen en in 2021 gericht op zoek te gaan naar alternatieve bronnen.

De hoeveelheid grondwater die Brabant Water jaarlijks onttrekt ten behoeve van de drinkwaterproductie nadert haar vergunningsplafond. Tegelijkertijd stijgt de verwachte watervraag met 10 tot 20 miljoen kubieke meter in 2030. “Om minder kwetsbaar de toekomst in te gaan, is het nodig om naast waterbesparing meer productiecapaciteit te hebben en te beschikken over meer bronnen dan alleen grondwater”, vindt sectordirecteur Productie Jasper Verberk. “

Alleen al die gedachte vraagt binnen ons bedrijf om flexibiliteit en innovatie, zowel in middelen en technologie als in onze manier van denken. Daarin maken we vanuit Brabant Water bewust stappen vooruit.”

Technische haalbaarheid

In de zoektocht naar aanvullende bronnen werkte Brabant Water een groot aantal mogelijkheden uit. “Samen met externe kennispartners hebben we vervolgens drie kansrijke opties verder onderzocht”, legt Jasper uit. “We startten een studie naar de mogelijkheden van brak grondwater met Witteveen+Bos en gingen zelf aan de slag met oppervlaktewater. Vanwege hun internationale ervaring met ontzouting schakelden we Royal HaskoningDHV in om zeewater als alternatieve bron te onderzoeken.”

Voor zowel de studie naar brak grondwater, oppervlaktewater als zeewater gold dezelfde opdracht: breng de technische haalbaarheid in kaart, rekening houdend met de groeiende watervraag waarvoor we staan en geef aan of er showstoppers zijn. Welke nieuwe technologieën hebben we dan nodig en hoe passen we die toe op onze locaties? Maar ook heel concreet: wat wordt het innamepunt, hoe brengen we het water naar een

productielocatie, welke extra zuiveringsstappen zijn nodig en wat doen we met het restproduct?

Onuitputtelijke bron

Dat zeewater tot de kansrijke alternatieven behoort, verbaast Frank Wetzels niet. Als directeur adviesgroep drinkwater bij Royal HaskoningDHV was hij nauw betrokken bij de studie voor Brabant Water. “De zee is een onuitputtelijke bron van relatief constante waterkwaliteit”, geeft hij aan. “Een schone bron met minder menselijke beïnvloeding dan rivierwater.” Frank wijst ook op het feit dat de keuze voor zeewater op veel plekken in de wereld geen strategisch vraagstuk is, maar pure noodzaak. “Denk aan het Midden-Oosten of Australië waar geen grondwater beschikbaar is. Maar ook binnen ons eigen koninkrijk is het niet nieuw: op Bonaire namen we in oktober een installatie in bedrijf die zeewater omzet in drinkwater middels membraanfiltratie. Hetzelfde geldt voor Curaçao. Die kennis namen we mee in de haalbaarheidsstudie voor Brabant Water. De inpassing is maatwerk, maar de techniek wordt wereldwijd al toegepast.”

Verstandig afwegen

“De drie alternatieven hebben eigen aandachtspunten die verder onderzocht moeten worden”, verduidelijkt Jasper. “Die zitten in de zuiveringsinspanning – die altijd groter is dan bij grondwater – en met name in de reststroom. Allereerst betekent meer zuivering ook meer energie en CO₂. Daarnaast krijgen we te maken met een restproduct – een verhoogde concentratie aan zouten – die we niet zomaar kunnen terugbrengen in de omgeving. Tegelijkertijd blijkt dat de drie onderzochte bronnen technisch haalbaar zijn en een onmisbare bijdrage kunnen leveren aan een robuuste drinkwatervoorziening op lange termijn. Al die belangen – zowel ecologisch, maatschappelijk als bedrijfseconomisch – moeten we

verstandig afwegen.”

Jasper verwacht dat Brabant Water diverse sporen bewandelt, waarbij wordt ingezet op meerdere alternatieven. “Definitieve knopen worden in 2022 doorgehakt, maar ik kan me voorstellen dat we op korte termijn technologische ervaring opdoen in een proefinstallatie”, vertelt hij. “Daarbij zoeken we nadrukkelijk contact met kennispartners, zoals in België waar op dit moment een proefproject loopt met zeewaterontzouting. Ondertussen richten we ons voor de langere termijn op verdiepende studies.”

Leveringszekerheid waarborgen

Royal HaskoningDHV omarmt de innovatieve daadkracht van Brabant Water. “Natuurlijk mogen we in Nederland enorm trots zijn op onze huidige drinkwatervoorziening”, stelt Frank. “Het is robuust, heeft een hoge mate van leveringszekerheid en is van uitstekende kwaliteit. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat we de afgelopen dertig jaar vooral beheerder zijn geweest van onze assets. Nu staan we aan de vooravond van een grote transitie om die leveringszekerheid te waarborgen. Een volgende fase waarin innovatie, digitalisering en samenwerking een hele belangrijke rol gaan spelen. Dat lijkt misschien een langetermijnvraagstuk, maar die toekomst begint nu. Dus op welke alternatieve bronnen Brabant Water ook inzet: het is heel goed dat ze al concrete stappen zetten. Ik hoop dat meer organisaties dat voorbeeld volgen. Hun blik verruimen op zoek naar andere bronnen én naar kennispartners.”

De zee als kansrijke alternatieve bron

“We staan aan de vooravond van een grote transitie om de leveringszekerheid te waarborgen. Een volgende fase waarin innovatie, digitalisering en samenwerking een belangrijke rol spelen. Dat lijkt een langetermijnvraagstuk, maar die toekomst begint nu.”

Frank Wetzels
directeur adviesgroep drinkwater bij Royal HaskoningDHV

Interview met

Frank Wetzels

directeur adviesgroep drinkwater bij Royal HaskoningDHV
en

Jasper Verberk

sectordirecteur Productie bij Brabant Water

We werken samen aan een robuust watersysteem

We leveren drinkwater uit de beste bronnen. We doen er alles aan om dat ook voor de toekomst veilig te stellen. Natuur is de beste bescherming voor onze bronnen. We zetten ons in voor instandhouding en verbetering van de natuur. Daarmee dragen we bij aan een robuust watersysteem samen met provincie, gemeenten, waterschappen en natuurorganisaties.

De bronnen van ons drinkwater in de Brabantse bodem worden omgeven door maar liefst 1.615 hectare prachtig natuurgebied.

Bescherming grondwater en leefruimte voor de weidevogel

Samen met het Brabants Landschap en Collectief Agrarisch Natuurbeheer Oost-Brabant ontwikkelde Brabant Water nabij het waterproductiebedrijf in Lith een plas-drasgebied van maar liefst achttien hectare. Dat staat gelijk aan ruim zesentwintig voetbalvelden. Een ideale plek voor de weidevogel.

Plas-drasgebieden zijn agrarische graslanden die in het voorjaar onder (een ondiepe laag) water worden gezet. We graven de landbouwpercelen licht af en plaatsen de grond op lage dijkes rond de percelen. Met behulp van waterpompen, pompen we in het vogelbroedseizoen oppervlaktewater op het grasland. Weidevogels gebruiken het plas-drasgebied voor voedsel, bescherming en voortplanting. Vogelsoorten die er broeden zijn onder

andere: grutto, Kievit, wulp, bergeend, kleine plevier, kluut, krakeend, wilde eend en tureluur. Trekvogels die langskomen zijn er ook te zien, zoals kemphanen, steltkluut en soms zelfs de zeearend. In de diepere grondlagen van ons gebied pompen wij water op om drinkwater van te maken. Zo heeft het gebied meerdere functies en leven wij naast én met de natuur.

35

waterwingebieden

567

waterwinputten

1.615 hectare

natuur in bezit

602 hectare

landbouwgrond in bezit

75,6%

gebieden opengesteld voor
recreanten en wandelaars

29

wandelroutes in
waterwingebieden

Ecohydrologisch onderzoek Regte Heide

Vanwege de stijgende watervraag gaan we binnen de bestaande onttrekkingsvergunning meer grondwater winnen bij het waterwingebied in Tilburg. We verwachten geen nadelige gevolgen voor de natuur, maar dit willen we uiteraard zeker weten. Brabant Water monitort daarom met de provincie Noord-Brabant het ecohydrologische systeem van de Regte Heide voor een periode van tien jaar. Brabants Landschap beheert het gebied.

In 2021 zijn 82 grond- en oppervlaktewatermeetpunten voorzien van dataloggers. Hiermee wordt elk uur de waterstand gemeten. Daarnaast testen we regelmatig de kwaliteit van het (grond)water en observeren we de aanwezige planten. Op basis van de verzamelde gegevens kunnen we beoordelen of de natuur, zoals we verwachten, geen nadelige effecten ondervindt door de toename van de onttrekking.

Met een grondboring wordt een meetpunt aangelegd.

Transitie naar een robuust watersysteem

Interview met

Kees Jan de Vet

dijkgraaf waterschap Brabantse Delta

“Het is buitengewoon belangrijk dat we de watertransitie als grote gemeenschappelijke opgave gaan zien. In het verleden konden we ons misschien nog permitteren om uitdagingen gescheiden van elkaar aan te vliegen, maar juist die lange termijn – die blik op 2030 en verder – vraagt om vooruitdenkers.”

Met weersextremen, verdroging, zeespiegelstijging en toenemende verzilting neemt de ernst en snelheid van klimaatverandering zichtbare vormen aan. Hét moment om een nieuwe tijd te markeren, stelt Kees Jan de Vet, dijkgraaf bij waterschap Brabantse Delta. “We komen pas vooruit als we ons écht in elkaar verplaatsen.”

Door de grote druk op onze beschikbare zoetwaterbronnen staat een vanzelfsprekendheid van decennia ter discussie. “Water maakt onlosmakelijk deel uit van onze leefomgeving”, geeft dijkgraaf Kees Jan de Vet aan. “De Nederlandse gemalen, polders en dijken zijn wereldberoemd, ons drinkwater is van hoge kwaliteit en onze aanpak heeft ons ver gebracht. Maar terwijl het aantal extreme buien toeneemt, zien we de natuur verder verdrogen en is waterbeschikbaarheid niet altijd meer een vast gegeven. Door de hardheid van klimaatverandering staan we onmiskenbaar voor een schaarstevraagstuk. Dat maakt een omslag noodzakelijk.”

Blik op 2030

In 2021 werd een onafhankelijke commissie in het leven geroepen die zich buigt over het vraagstuk van droogte in Noord-Brabant en over aanverwante thema's als hittestress en klimaatverandering. De commissie, onder leiding van voormalig minister van Infrastructuur en Milieu Melanie Maas Geesteranus, brengt medio 2022 een advies uit, toegespitst op het lange termijn perspectief voor de Brabantse samenleving. “Iets waar alle Brabantse grondwaterpartners met belangstelling naar uitkijken”, zegt Kees Jan. “Ook omdat daar voor alle spelers in het veld huiswerk uit komt.”

Die spelers – waterschappen, drinkwaterbedrijven, provincie, natuur- en milieuoorganisaties, landbouw en industrie – hebben in de transitie naar een robuust watersysteem een eigen verantwoordelijkheid, schetst Kees Jan het landschap. “Maar het is buitengewoon belangrijk dat we de watertransitie als grote gemeenschappelijke opgave gaan zien”, meent hij. “In het verleden konden we ons misschien nog permitteren om uitdagingen gescheiden van elkaar aan te vliegen, maar juist de

lange termijn – die blik op 2030 en verder – vraagt om vooruitdenkers. Om partners die hun eigenheid vasthouden en tegelijkertijd het huiswerk gezamenlijk oppakken. Niet omdat het ons wordt opgelegd, maar vanuit de diepe overtuiging dat we samen beter willen omgaan met water en groen. We zullen daar natuurlijk in moeten groeien, maar het is een cruciale aanzet op weg naar die nieuwe tijd.”

Intensiever samenwerken

Kees Jan spreekt over een fundamenteel andere benadering waarbij de waterpartners niet alleen frequenter met elkaar optrekken, maar ook meer aandacht hebben voor de afweging die de ander moet maken, zowel maatschappelijk als bedrijfseconomisch. “Ik ben ervan overtuigd dat we pas vooruitkomen als we ons écht in elkaar verplaatsen en de watertransitie gemeenschappelijk en innovatief benaderen.”

In dat kader werd in 2021 nog een belangrijk initiatief ontplooid. Dertien Brabantse partijen, waaronder waterschap Brabantse Delta en Brabant Water, spraken af intensiever samen te werken om de grondwatervoorraad in Brabant te verbeteren, door meer water vast te houden, minder grondwater te gebruiken en bij droogte of wateroverlast sneller te kunnen reageren. De afspraken staan in het ‘Grondwaterconvenant 2021-2027’ dat op 15 december 2021 werd ondertekend. “Het is de eerste keer dat zoveel partijen gecoördineerd en in deze omvang afspraken maken om de snelgroeiende grondwaterproblematiek in Brabant aan te pakken”, vertelt Kees Jan. “Heel betekenisvol, omdat elke partij daarmee ook een nieuwe verantwoordelijkheid krijgt: de taak om traditionele lijnen los te laten en met elkaar te komen tot nieuwe, slimme oplossingen die bijdragen aan een herstelde

grondwaterbalans. Daarvoor moet je over de eigen muren durven kijken. Dat Brabant Water nu constructief nadenkt over alternatieve bronnen is daarvan een prachtig voorbeeld.”

Cultuur van lerend optrekken

Bang dat afspraken blijven steken op strategisch niveau is Kees Jan niet. “Sterker nog, ik merk dat medewerkers van waterschap Brabantse Delta en Brabant Water hun samenwerking al uitbouwen en vaker kennis delen”, geeft hij aan. “In alle lagen van de organisatie ontstaan initiatieven waarin gezamenlijk wordt nagedacht over de nieuwe toekomst, bijvoorbeeld op het gebied van beregenen, onttrekken of klimaatadaptief bouwen. Daar ben ik trots op. Het Grondwaterconvenant stimuleert een cultuur van lerend optrekken met elkaar. En omdat we elkaars taal daardoor beter verstaan, worden ook vervolgstappen sneller gezet.”

Kees Jan merkt verder dat partijen elkaar nu gemakkelijker aanspreken op het daadwerkelijk realiseren van projecten. “Dat hoort in de kern bij houden van Brabant”, vindt hij. “Wie – net als ik – is geboren en getogen in dit gebied, ziet met eigen ogen hoe eeuwenoud landschap te lijden heeft. Willen we daar iets aan doen, dan is het enorm belangrijk dat we als partners vooruitdenkers én vooruitdoeners zijn. Daarvoor zal ik me als dijkgraaf altijd hard blijven maken.”

We gaan bewust natuurlijk om met water

Onze natuurgebieden leveren elke dag aan iedere Brabander drinkwater van de allerbeste kwaliteit. Bewust watergebruik is daarbij belangrijk. Samen met overheden, bewoners en bedrijven werken we aan duurzame oplossingen.

SLIMMER OMGAAN MET WATER

DOET U IN EEN HANDOMDRAAI

MacBook Air

2.573.853

klanten
95,9% huishoudelijk
4,1% zakelijk

522.883 m³

gemiddeld verbruik per dag
-4,5% t.o.v. 2020

€ 25,44 p/mnd

gemiddelde maandnota

12

waterscans grootzakelijke
klanten voor inzicht in
besparingspotentieel

344

watertappunten
+31 t.o.v. 2020

891

klassen nemen deel aan
Kraanwaterdag

2.500

slimme meters
geplaatst

297.201

contactmomenten

8,5

klanttevredenheid

55

samenwerking met gemeenten
voor schuldhulpverlening
+17 t.o.v. 2020

14

samenwerking met gemeenten
en JOGG (Jongeren op
Gezond Gewicht)

Waterbesparingscampagne

Zo gaan we in Brabant slimmer om met water

Iedereen in Brabant kan wat doen. En dat kan vaak al makkelijk. Als we allemaal een beetje doen, besparen we samen heel veel water. In 2021 voerde Brabant Water een waterbesparingscampagne met het credo: 'Doe jij ook mee? Kleine handeling, grote impact!'

Meer bewust, minder water

Ons aanbod is niet oneindig. Klimaatverandering, een groeiende bevolking, en de groeiende vraag naar water zetten meer druk op onze drinkwaterbronnen. De manier waarop we over water denken, verandert. Om dit bewustzijn verder te versterken, is in 2021 een nieuwe offline en online campagne waterbesparing gelanceerd. Acht Brabanders delen tips om slim met water om te gaan én er van te blijven genieten.

Brabant WaterScan

Waterbesparing bedrijven

Veel van onze zakelijke klanten streven naar een efficiënte inzet van water. Minder inname, meer hergebruik. Dat stimuleren wij. Met een relatief kleine investering blijken forse waterbesparingen mogelijk. Dat is goed voor de portemonnee én de natuur.

Met een waterscan adviseert Brabant Water bedrijven over kansen voor besparingen en de eventuele inzet van alternatieve bronnen, zoals oppervlaktewater, hemelwater of zelfs effluent. Drinkwaterkwaliteit is immers niet altijd nodig. In 2021 zijn éénendertig waterscans uitgevoerd bij bedrijven.

Meer bewust, minder water Kwestie van doen

Interview met

Oscar Dusschooten
wethouder gemeente Tilburg

en

Henk de Boer
sectordirecteur Financiële en
Algemene Zaken bij Brabant Water

“Nog steeds hebben te weinig mensen in de gaten wat voor kostbaars er uit de kraan komt, terwijl die oproep om bewust om te gaan met drinkwater actueler is dan ooit.”

Oscar Dusschooten
wethouder gemeente Tilburg

Om het woningtekort op te lossen moet Nederland de komende jaren 900.000 woningen bouwen. Alleen al de stad Tilburg verwacht dat er in de periode tot 2040 zo'n 40.000 inwoners bij komen. Daarvoor zijn niet alleen 25.000 extra woningen nodig, maar ook ruimte voor bedrijven, scholen, parken en winkels. "Die groei dwingt ons – zeker in combinatie met klimaatverandering en een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de planeet – bewuster om te gaan met drinkwater", vindt wethouder Oscar Dusschooten. "Maar nog steeds hebben te weinig mensen in de gaten wat voor kostbaars er uit de kraan komt."

Tilburg investeert de komende jaren niet alleen in extra woningen, maar ook nadrukkelijk in aanpassingen die de binnenstad klimaatadaptiever maken. "Drie jaar geleden hadden we de twijfelachtige eer de warmste stad van West-Europa te zijn", vertelt Oscar Dusschooten, wethouder van de gemeente Tilburg. "Reden genoeg om binnen onze verstedelijkingsopgave in te zetten op duurzaamheid, zodat Tilburg een fijne plek blijft om te wonen, werken en leven. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat daarbij vooral focus ligt op de energietransitie, maar naar de toekomst toe is de rol van ons watersysteem net zo belangrijk. Alleen wordt dat nog niet door iedereen zo beleefd."

Oscar verwijst daarbij naar de hete zomer van 1976. "Toen kwamen al reclamespots voorbij met de slogan 'Wees wijs met water, verspil het niet', herinnert hij zich. "Maar drinkwater is zo goedkoop en vanzelfsprekend, dat mensen gerust hun kraan laten lopen bij het tandenpoetsen of er hun auto mee wassen. Nog steeds hebben te weinig mensen in de gaten wat voor kostbaars er uit de kraan komt, terwijl die oproep om bewust om te gaan met drinkwater misschien wel actueler is dan ooit."

Duurzaam watergebruik

Dat laatste beaamt Henk de Boer, directeur Financiële en Algemene Zaken bij Brabant Water. "Om het watersysteem op lange termijn robuust te houden, kunnen we grondwater niet ongelimiteerd gebruiken", benadrukt hij. "Een watertransitie is

hard nodig en daarbinnen is duurzaam watergebruik een hele belangrijke pijler." In 2021 richtte Brabant Water zich in dat kader vooral op optimalisatie van de eigen waterhuishouding en op bewuster watergebruik bij industriële klanten. "Bijvoorbeeld met waterscans en besparingsadviezen", legt Henk uit. "Maar we hebben ook al jarenlang aandacht voor consumenten. Nog steeds denken veel mensen dat ze per dag gemiddeld 60 liter water verbruiken, maar in de praktijk is dat vaak het dubbele. Die bewustwording blijft hoognodig."

Vanuit die gedachte plande Brabant Water in 2021 een onderzoek naar het effect van gedragsinterventies in de regio Tilburg/Breda. "De pilot – die in 2022 van start gaat – is bedoeld om te onderzoeken hoe groot de verschillen zijn in een wijk waar gedragsinterventies worden ingezet en waar dat niet het geval is", verduidelijkt Henk. "Onze huidige gedragscampagnes richten zich op bewustwording. We zien dat dit effect heeft, maar we missen harde data om te kunnen zeggen: dit heeft zoveel invloed op het daadwerkelijke gebruik. Door gericht gedragsinterventies te testen in de praktijk, kunnen we onze campagnes gaan optimaliseren."

Elkaar versterken

Naast het spoor van gedragsverandering, ziet Henk kansen voor duurzaam watergebruik in relatie tot woningbouw. "Wij verwachten dat binnen HydroCare een groot deel van de omzet in de toekomst zal bestaan uit advies en installatie op

het gebied van waterbesparing in woningen", geeft hij aan. "Nu al kiezen verhuurders bij appartementencomplexen voor waterbesparende douchekoppen of slimme watermeters die, ook omwille van snellere lekdetectie, leiden tot hoge waterbesparingen. Maar als je bedenkt dat de hoeveelheid water die we per woning benutten de komende jaren écht omlaag moet, schuiven we liever eerder in het bouwproces aan. Dan kunnen maatregelen worden getroffen die nog meer effect hebben, zoals recirculatiesystemen." Henk benoemt dat gemeentes, projectontwikkelaars, bouwbedrijven, de installatiebranche en ook energie- en waterbedrijven elkaar eerder kunnen versterken vanuit hun specifieke kennis. 'Vergroenen is verzilveren', roep ik al jaren. De hoofdvraag is: wat kunnen we in de planvorming voor elkaar betekenen om tot dat punt te komen?" Een heel interessant vraagstuk, vindt ook wethouder Oscar Dusschooten. "De vanzelfsprekendheid van water moet veel meer op waarde worden geschat, ook in de verstedelijkingsopgave", stelt hij. "Wat mij betreft is dat het volgende gespreksonderwerp om op tafel te leggen."

Niet moeilijk

Overigens pleit zowel Oscar als Henk voor meer dan praten alleen. Als voorbeeld noemt Henk het Koningsplein, waar Tilburg de komende jaren groener wordt en waar het aantal wooneenheden ruim zal verdubbelen. "Hoe mooi zou het zijn om bij dit soort projecten ook samen te kijken naar mogelijke waterbesparende maatregelen en een ander watersysteem als onderdeel van het bredere duurzaamheidsdossier?"

"Een goed idee", valt Oscar hem bij. "Want juist op dat Koningsplein komt straks alles op het gebied van duurzaamheid samen. Die handschoen wil ik graag oppakken. Dat doet mij trouwens denken aan de politieke discussie toen we voor het eerst spraken over afvalscheiding. Toen ik thuis een vuilnisbak neerzette met drie vakjes, hadden mijn kinderen het in no-time door. Zo geldt het volgens mij ook voor waterbesparing: het is niet moeilijk, het is een kwestie van doen. Als het aankomt op duurzaam watergebruik in onze stad, neem ik die gedachte zeker mee."

We zien innovatie als aanjager voor duurzame groei

De wereld verandert en Brabant Water groeit mee. We zetten in op innovatie om ook in de toekomst het beste kraanwater en klantgerichte service te leveren. Ook investeren we continu in onze medewerkers, want mensen maken het werk. Dankzij de inzet, betrokkenheid en bevologenheid van onze mensen krijgen onze klanten 24/7 het lekkerste kraanwater en een optimale dienstverlening. Dat willen we graag zo houden.

Sfeerbeeld van het toekomstige zuiveringsgebouw in Eindhoven. Deze grootste grondwaterzuivering van Nederland wordt de komende jaren compleet vernieuwd.

Nieuwe duurzame inrichting hoofdkantoor

Het hoofdkantoor van Brabant Water in 's-Hertogenbosch is in 2021 vernieuwd.

De nieuwe inrichting en ruimtes zorgen ervoor dat onze medewerkers kunnen werken op verschillende typen werkplekken. Je kiest een werkplek die past bij de werkzaamheden: werkplek, overlegplek, samenwerkplek, stilteplek of ontmoetingsplek. Er is een groene en duurzame kantooromgeving gecreëerd.

783 medewerkers

52 medewerkers uit dienst

70 nieuwe medewerkers in vaste dienst

58

afgenomen
talentmanagementanalyses

54

medewerkers opleiding/
cursus gestart

13

incidenten met
verzuim

0

missies naar buitenland
(i.v.m. corona)

0

gastlessen op
basisscholen
(i.v.m. corona)

11

stagiaires

5%

gemiddeld verzuimpercentage

100% elektrisch wagenpark

Per 15 juli 2021 is een nieuwe leaseregeling ingegaan.

Passend bij de ambities van Brabant Water op het gebied van duurzaamheid zijn we overgegaan naar volledig elektrisch rijden. De regeling is daarnaast eenvoudiger geworden en sluit meer aan bij de markt.

Werkenbijbrabantwater.nl is live

Werving van nieuwe collega's is een belangrijk thema voor de komende jaren. Om ook in de toekomst genoeg kennis en expertise in huis te hebben, werken we actiever dan ooit aan het werven van nieuw talent.

De website www.werkenbijbrabantwater.nl is een nieuw platform waarmee we sterker de focus leggen op Brabant Water als aantrekkelijke werkgever. Je vindt hier onder andere al onze actuele vacatures, interessante projecten en we laten zien wat we als werkgever te bieden hebben.

Digitale transformatie

Samen voortvarend innoveren

Interview met

Jaime Barba Sevillano

CEO bij Idrica

en

Tico Michels

afdelings- en verandermanager bij
Brabant Water

“In 2013 stonden wij al aan de vooravond van een enorme digitale transformatie. We hadden 125 jaar ervaring met water, maar in de snel veranderende wereld waren we op dat moment niet toekomstbestendig. Tijd om ons proces helemaal om te gooien en letterlijk weer te beginnen bij nul.”

Jaime Barba Sevillano
CEO bij Idrica

Om goed in te spelen op toekomstige uitdagingen in een veranderende wereld, was het verkennen van nieuwe paden in 2021 een belangrijk aandachtspunt binnen Brabant Water. Nu de vanzelfsprekendheid van voldoende water onder druk staat, is het belangrijker dan ooit dat de organisatie met open vizier de toekomst in stapt. Te beginnen met 'Op Pad', een intern cultuurtraject dat drijft op de pijlers: durven innoveren en experimenteren, investeren in nieuwe technologie en bovenal een nieuwe manier van denken én doen. De ontwikkeling van een digital twin en het partnerschap met het Spaanse Idrica zijn daarvan prachtige voorbeelden.

Brabant Water staat onmiskenbaar voor een aantal grote opgaves: we moeten inspelen op klimaatverandering, verdroging en een toenemende watervraag, terwijl onze omgeving steeds meer van ons verwacht. Willen we over tientallen jaren nog steeds een betrouwbare, innovatieve én aantrekkelijke waterpartner zijn, dan vraagt dat nu iets van de gehele organisatie. Vanuit die gedachte werd in 2021 'Op Pad' gelanceerd.

Experimenteren én doen

'Op Pad' is een intern traject dat collega's uitdaagt bij te dragen aan de wendbaarheid van de organisatie door met elkaar nieuwe wegen te verkennen. Als één van de aanjagers voor 'Op Pad' inspireert Tico Michels, afdelings- en verandermanager bij Brabant Water, de organisatie om van de gebaande paden af te gaan. "Onze toekomst begint bij het besef dat we niet alleen moeten praten over innovaties", geeft Tico aan. "We moeten die ook echt toepassen om ons werk beter en efficiënter te maken."

Door 'Op Pad' ontstaat volgens Tico meer ruimte om te experimenteren én te doen. "Niet door zelf het wiel opnieuw uit te vinden, maar juist door ons te verdiepen in de innovatieve technieken die al beschikbaar zijn en zo nieuwe doelen te bereiken." Eén van die doelen draait om SOFIA (Smart Operations From Intelligent Assets). Dit project is gericht op de ontwikkeling van een digital twin: sensoren – verspreid over het complete waterleidingnet – slimme watermeters en smart software moeten in 2025 leiden tot een virtueel hydraulisch model van het fysieke distributienetwerk. Omdat zowel de elementen als de interacties in het systeem real time worden weergegeven, is de status van

het netwerk én hoe het drinkwater door dat netwerk stroomt continu inzichtelijk, vanaf het waterproductiebedrijf tot en met de watermeter.

"Je zou het een exacte digitale kopie kunnen noemen", legt Tico uit. "Alle informatie die relevant is voor de totale levensduur en beheersbaarheid van het distributienetwerk wordt digitaal in kaart gebracht. Die data maakt ons proces transparant en geeft Brabant Water enorm veel informatie om te optimaliseren. Bijvoorbeeld om grote opgaves als klimaatverandering beter aan te vliegen, maar ook om proactief in te spelen op kansen en risico's, zoals toekomstige lekkages. Een fantastische ontwikkeling en tegelijkertijd een gigantische uitdaging. Voor mij aanleiding om heel bewust te zoeken naar de beste kennispartners op dat gebied, zowel binnen Nederland als daarbuiten."

Waardevol partnerschap

De gewenste kennis vond Tico bij het Spaanse Idrica: wereldwijd een toonaangevende organisatie op het gebied van digitale transformatie binnen de waterindustrie. In 2021 startten de organisaties samen met het creëren van een blauwdruk voor de digital twin van Brabant Water.

Een waardevol partnerschap, vindt ook Idrica's CEO Jaime Barba Sevillano. "Gebaseerd op een decennium aan ervaring", vertelt hij. "In 2013 stond waternutsbedrijf Global Omnium – het bedrijf waar ik destijds werkte en van waaruit Idrica later is geboren – ook aan de vooravond van een enorme digitale transformatie. We hadden 125 jaar ervaring met water, maar in de snel veranderende wereld

waren we op dat moment niet toekomstbestendig. Tijd om ons proces helemaal om te gooien en letterlijk weer te beginnen bij nul."

Global Omnium begon zijn digitale transformatieproces met het verzamelen en analyseren van gegevens verkregen van sensoren in het veld. "Een manier van werken die tot dat moment echt ongebruikelijk was", herinnert Jaime zich. "En dus maakten we de nodige beginnersfouten. Een complex proces, maar uiteindelijk leidde het tot vernieuwende oplossingen op basis van big data en Artificial Intelligence. Vrij snel realiseerden we ons hoe waardevol die kennis en ervaring was voor andere waterorganisaties, zoals nu ook Brabant Water. Dat is waarvoor Idrica nu staat."

Waterperspectief

Tico was vanaf de eerste kennismaking enthousiast. "Idrica begrijpt de uitdaging waarvoor Brabant Water – of beter gezegd onze hele watersector – staat als geen ander. Dat merk je door de vragen die ze stellen en de opmerkingen die ze maken. We spreken elkaars taal, altijd vanuit het waterperspectief. Daarnaast ben ik echt onder de indruk van hun innovatiekracht. Idrica laat ons heel concreet zien wat er gebeurt als je praten over innoveren loslaat en simpelweg besluit het te gaan doen. Overigens gemakkelijker gezegd dan gedaan, want het vraagt om een forse investering en de wil om te veranderen. Laat dat nu precies het pad zijn dat Brabant Water inslaat én waarin ik geloof: zonder innovatie geen toekomst."

Risicomanagement en financiën

Als drinkwaterbedrijf zijn we primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de drinkwaterlevering in Brabant. Gezien het maatschappelijke belang van ons bedrijf gaan we met het beheersen en reduceren van risico's uiterst zorgvuldig om. Ook het belang van continuïteit staat in ons financieel beleid bovenaan.

Risicomanagement

Brabant Water is als drinkwaterbedrijf primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de drinkwaterlevering in ons voorzieningsgebied. Deze zorgplicht van bron tot kraan is het kader voor onze belangrijkste risico's.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en effectieve werking van het risicomanagement. De uitvoering is onderdeel van het reguliere werk van lijn- en projectverantwoordelijken. De afdeling Audit & Risk is verantwoordelijk voor de opzet van het systeem, de centrale sturing, interne controles, rapportage en ondersteuning aan de lijn voor risicobeoordeling, behandeling en controle.

Externe beoordeling van de interne beheersmaatregelen en managementsystemen vindt plaats door de accountant voor zover die relevant zijn voor het oordeel over de jaarrekening en door middel van certificering (ISO 9001, 14001 en 45001). De accountant rapporteert aan het bestuur, de Raad van Commissarissen en de Auditcommissie.

Brabant Water inventariseert jaarlijks in workshops de risico's, beoordeelt deze en bepaalt vervolgens maatregelen. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- **Veiligheid**

Drinkwater is een eerste levensbehoefte. De veiligheid en betrouwbaarheid van ons product, middelen, informatie en medewerkers mag niet aan twijfel onderhevig zijn.

- **Financiën**

Wij streven een gezonde financiële huishouding na. De risicobereidheid is afgeleid van het financieel sturingskader. Voor risico's die kunnen leiden tot overschrijding of het niet behalen van de tolerantiegrenzen, zoals de streefopvolgbaarheid, worden

passende maatregelen genomen.

- **Reputatie**

Onze goede reputatie is een wezenlijk onderdeel van ons bestaansrecht. Onder het risico dat onze strategische doelen om een duurzame en betrouwbare drinkwatervoorziening te handhaven niet worden behaald, verstaan wij ook het reputatierisico.

Met inachtneming van het gegeven dat een intern risicobeheersingsraamwerk nooit absolute zekerheid kan geven op het voorkómen van risico's, verklaart het Bestuur dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen toereikend inzicht geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat de risicobeheersings- en controlesystemen in het verslagjaar naar behoren hebben gewerkt.

Ontwikkelingen 2021

2021 stond wederom in het teken van corona, maar zeker ook in het teken van onze nieuwe koers 'Op Pad'. Met de nieuwe koers geven we invulling aan ontwikkelingen zoals de klimaatverandering, verduurzaming, toename van het waterverbruik, veiligheid van onze mensen, assets en informatie. De belangrijkste risico's worden hiernaast verder uitgediept.

Ons product

Bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van onze bronnen

Brabant Water maakt gebruik van grondwater als grondstof voor haar drinkwater. Bescherming van deze grondstof is essentieel voor de bereiding van drinkwater, nu en in de (verre) toekomst. De kwaliteit van onze bronnen staat steeds meer onder druk door de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen, meststoffen en nieuwe, antropogene stoffen. Ook wordt het steeds drukker, zowel bovengronds als ondergronds, en wordt ruimte steeds schaarser. Daarnaast zien we de drinkwatervraag stijgen en moeten we rekening houden met klimaatverandering. Het watersysteem is uit balans. De droogte van de afgelopen jaren heeft ons nog meer bewust gemaakt van het belang van de kwantitatieve kant van een robuust watersysteem. Dit alles maakt dat we voorbereid moeten zijn op een minder zekere toekomst. Het behoud van voldoende bronnen van goede kwaliteit vraagt forse (investerings)inspanningen.

Maatregelen

De bescherming van de kwaliteit en kwantiteit is vormgegeven in het Strategisch Plan Watervoorziening 2020-2025. Hierin is een aantal sporen beschreven waarmee we de beschreven risico's aanpakken. Het eerste spoor is gericht op robuuste bronnen in een robuust watersysteem, waarbij we uitgaan van beschermen om te blijven. Om de groeiende drinkwatervraag op te kunnen vangen wordt actief op zoek gegaan naar alternatieve bronnen, aanvullend op grondwater. Hierbij worden zeewater, brak

grondwater en oppervlaktewater nader verkend. Een ander spoor is gericht op zo min mogelijk gebruik van drinkwater. Bijvoorbeeld door de inzet van alternatieven voor industrie waar geen drinkwaterkwaliteit wordt gevraagd en interne maatregelen zoals het plaatsen van spoelwater terugwin units.

Provincie en Brabant Water werken samen aan de toekomstige drinkwatervoorziening. In een bestuursovereenkomst zijn hierover concrete afspraken gemaakt, onder andere over waterbesparing en inzet van bronnen.

Ook werken Provincie en Brabant Water samen om de drinkwatervoorziening in 2040 robuust te laten zijn, uitgaande van het Global Economy Scenario. Hierin zijn ook Aanvullende Strategische Voorraden (ASV's) opgenomen. Deze reserveringen worden door de Provincie vastgesteld en dienen als 'vangnet' voor als het ondanks alle inspanningen niet lukt de bestaande bronnen robuust te maken.

We werken in verschillende gremia, zoals het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg, samen met provincie, gemeenten, waterschappen, natuurorganisaties en de agrarische sector aan een robuust watersysteem waarin onze bronnen goed zijn ingebed. In 2021 heeft Brabant Water samen met twaalf waterpartners het Grondwaterconvenant getekend. Hierin wordt gezamenlijk ingezet op herstel van het grondwatersysteem om ook in de toekomst voldoende grondwater te hebben voor verschillende functies waaronder drinkwater.

Samen met deze partijen houden wij ook de ontwikkelingen op het gebied van grondwaterkwaliteit nauwlettend in de gaten. Wij werken actief mee aan programma's om uitspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen naar het grondwater te beperken. De kwaliteit van het grondwater bewaken wij met een intensief meetprogramma om tijdig verslechtering van de grondwaterkwaliteit te signaleren en hierop te kunnen reageren (Early Warning). Ook worden samen met de waterpartners gebiedsdossiers met bijbehorende uitvoeringsagenda's opgesteld, gericht op een betere bescherming van de bronnen. Bij planvoorbereiding en besluitvorming van de diverse overheden vragen wij constant aandacht voor het drinkwaterbelang. Dit

vraagt de komende jaren extra inzet vanwege de decentralisatie als gevolg van de Omgevingswet en de toenemende drukte in de ondergrond door warmtenetten en bodemenergie.

Bedreigingen van de kwaliteit van het drinkwater

De wettelijke eisen aan het drinkwater staan in het Drinkwaterbesluit. We stellen hoge eisen aan kwaliteit en veiligheid van het drinkwater en hanteren strengere bedrijfsnormen om te zorgen dat het drinkwater altijd aan de wettelijke norm voldoet.

Maatregelen

Jaarlijks rapporteren we de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) over eventuele overschrijdingen van de wettelijke normen in het gehele bedrijfsproces. In 2021 is er een minimale overschrijding geweest van de hoeveelheid E.coli bacterie op Waterproductiebedrijf Vessem. Het kwaliteitsmanagementsysteem is in 2021 wederom voor ISO 9001 gecertificeerd.

Onze assets

Leveringszekerheid

De kwetsbaarheid van de uitgestrekte technische infrastructuur is een gegeven. Het belang van een ongestoorde drinkwatervoorziening voor de Brabantse burger en het bedrijfsleven is groot.

Maatregelen

De grootste risico's ten aanzien van de fysieke drinkwatervoorziening zijn geanalyseerd op basis van de wettelijk voorgeschreven Verstorings-Risico-Analyse (VRA). De dreigingen bestaan uit onder andere cyberaanvallen, inbraak en sabotage, bosbrand, overstromingen, storm en stroomuitval. Na het bepalen van de kans en impact, hebben we de beheersmaatregelen vastgesteld als basis voor het leveringsplan van Brabant Water. Zowel de VRA als het Leveringsplan zijn goedgekeurd door de ILT.

Betrouwbaarheid van onze assets

De gemiddelde ouderdom van onze leidingen neemt langzaam toe en daarmee ook de storingsgevoeligheid. De toekomstige watervraag, klimaatverandering en verduurzaming vragen andere inzet van onze waterproductiebedrijven.

Maatregelen

We passen assetmanagement toe om te komen tot een goede balans tussen prestatie, risico's en kosten van onze assets, zoals leidingen en waterproductiebedrijven. Hiermee vernieuwen of renoveren we de assets op de juiste plaats en op het juiste moment binnen het budget. We passen inspectietechnieken toe om het aandeel storingsafhankelijk onderhoud te verkleinen en het aandeel toestandsafhankelijk onderhoud te vergroten. Onderhoud op basis van de conditie is steeds meer standaard. De ondersteunende systemen zijn hierop ingericht. Om te borgen dat het vernieuwen van leidingen en waterproductiebedrijven geen grote impact heeft op de financiële positie zijn al geruime tijd voorzieningen getroffen om de met de vernieuwing samenhangende verwijderkosten te dekken.

Incidenten en calamiteiten

In geval van een incident bestaat de kans dat er niet voldoende betrouwbaar drinkwater geleverd kan worden.

Maatregelen

Een kleinschalig of lokaal incident handelt de 24/7 parate storingsdienstorganisatie af. Voor grotere incidenten is er een calamiteitenplan, calamiteitenorganisatie en een jaarlijks oefenprogramma. In 2021 is de calamiteitenorganisatie ingezet naar aanleiding van de geconstateerde E. Colibacterie besmetting op waterproductiebedrijf Vessem. In nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is via NL alert een kookadvies afgegeven aan de circa 30.000 inwoners in het betreffende gebied. Nooddrinkwater is geleverd bij kwetsbare afnemers. Na het spoelen van de leidingen en het continu monitoren van de waterkwaliteit kon na drie dagen het kookadvies worden opgeheven.

De uitgevoerde technische- en procesevaluaties zijn gedeeld met het ILT en hebben geleid tot diverse verbeteracties.

Onze medewerkers

Duurzame inzet van personeel

In 2021 hebben we binnen alle sectoren met behulp van het instrument 'strategische personeelsplanning' inzicht gekregen in het potentieel van onze medewerkers. Naast inzicht in mogelijke groei bij medewerkers, is ook een beeld gevormd over mogelijke achterblijvers. De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers nam in 2021 voor het eerst niet meer toe. Wel stijgt het aantal medewerkers dat met pensioen gaat nog steeds. Om voorbereid te zijn op de toekomst, is investeren in zowel kwaliteit als kwantiteit van personeel nodig.

Maatregelen

Via 'het goede gesprek' bespreken leidinggevenden de huidige prestaties en de ontwikkeling van medewerkers. De aanpak is gericht op 'de juiste medewerker op de juiste plek'. Voor een aantal functies zijn inmiddels junior-, medior- en senior-niveaus gedefinieerd om passende loopbaanpaden aan te kunnen bieden. In 2022 moet deze aanpak verder vorm krijgen. In kwartaal-gesprekken tussen sectordirecteur, de algemeen directeur en de sectordirecteuren HRM en Financiën wordt de voortgang gemonitord.

Mentale gezondheid

De coronaperiode zorgt voor een verhoging van mentale gezondheidsklachten onder medewerkers, ook bij Brabant Water.

Maatregelen

Een aantal medewerkers heeft gesprekken gevoerd met een externe coach. Ook was het mogelijk om in overleg met de leidinggevende het vanuit huis werken af te wisselen met een dag op kantoor. Verder zijn diverse online vitaliteitswebinars

georganiseerd. Ook hebben we leidinggevenden geïnformeerd over het herkennen van signalen en advies verstrekt om in verbinding met medewerkers te blijven.

In 2021 is een eerste bijeenkomst georganiseerd over de Slimste Handen Toolboxen voor fit en vitaal werken. De toolboxen zijn ontwikkeld door technische vakmensen met daarin goede voorbeelden van verschillende technische organisaties. Het doel van deze toolboxen is om binnen onze technische teams het gesprek te voeren over thema's zoals: hoe ga je om met ouder worden op je werk? Hoe ga je als team om met werkdruk? Hoe blijf je fit en energiek? Hoe zet je je talenten in binnen je team? In het eerste kwartaal van 2022 start de aanpak met de toolboxen binnen diverse operationele afdelingen van de sectoren Productie en Distributie.

Gezond en veilig werken

Gezond en veilig werken is een belangrijk speerpunt voor Brabant Water. Onze dienstverlening is belangrijk, maar de gezondheid en veiligheid van onze mensen gaat voor en daar sturen we bewust op. Ondanks genomen maatregelen hebben er in 2021 verschillende ongevallen met verzuim plaatsgevonden.

Maatregelen

De basis is gelegd om te komen tot een veiliger werkomgeving. De organisatie voor veilig en gezond werken is versterkt door de aanname van twee veiligheidskundigen. De frequentie van de werkplekinspecties is opgevoerd, RI&E's zijn geactualiseerd en de campagne #ikjijwveilig is gestart om het veiligheids- en beveiligingsbewustzijn te vergroten. We willen in 2022 trede drie van de Veiligheidscultuurladder bereiken. Veilig werken moet de standaard zijn.

Sociale veiligheid

We streven naar een veilige en gezonde werkomgeving voor onze medewerkers en accepteren grensoverschrijdend gedrag niet.

Maatregelen

Brabant Water heeft interne vertrouwenspersonen en een extern vertrouwenspersoon waar medewerkers melding kunnen maken van ongewenst gedrag. In 2021 is er één melding geweest bij de vertrouwenspersonen omtrent omgangsvormen. Hierbij is een gesprek is gevoerd, maar waren verdere acties niet nodig. Uit audits bleek dat het vinden van informatie over de vertrouwenspersonen als lastig werd ervaren. In 2022 is hiervoor extra aandacht.

Krapte op de arbeidsmarkt

Als gevolg van de vergrijzing neemt het aantal arbeidskrachten steeds verder af. Ook binnen Brabant Water worden we geconfronteerd met vacatures die lastig zijn in te vullen.

Maatregelen

We hebben in 2021 ons recruitment team versterkt, waardoor een intensievere benadering van potentiële kandidaten via social media is gerealiseerd. Daarnaast is een aparte "Werken Bij"-site gelanceerd en zijn andere media-kanalen ingezet om kandidaten te werven.

Onze systemen

Digitalisering

De toenemende digitalisering vraagt om continue aanpassing en wendbaarheid. Dit doen we voor onze klant, maar heeft ook effect op onze medewerker.

Maatregelen

In de programmalijn voor klantstrategie is aandacht voor de toenemende digitalisering. 2021 stond in het teken van de vervanging van ons klantsysteem dat in 2022 live gaat voor al onze klanten. Het systeem biedt een betere ondersteuning voor het integraal klantbeeld en voor ontwikkelingen in de toekomst. Daarnaast wordt in 2022 de Klantstrategie geactualiseerd, met specifieke aandacht voor onze online dienstverlening.

In 2021 is de voorbereiding gestart voor een aanbesteding voor een ondersteunend HRM-systeem waarbij een aantal nu nog handmatige processen wordt gedigitaliseerd.

Betrouwbaarheid van onze informatievoorziening

De betrouwbaarheid van onze processen op het gebied van de drinkwatervoorziening, klantinformatie en facturering is enorm belangrijk en onder andere verankerd in de Wet Beveiliging Netwerk- en informatiesystemen (Wbni) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). We zien om ons heen een toename van cybercriminaliteit, die ons ook (hard) kan raken.

Maatregelen

Brabant Water besteedt continu gerichte aandacht aan informatieveiligheid. Voor het jaar 2022 staat voor Brabant Water een eerste ISO 27001 certificering op de planning. Deze kwaliteitsnorm richt zich specifiek op de bedrijfsprocessen rondom Informatiebeveiliging. Een voorbereidend extern assessment leidde tot een overzicht van te nemen maatregelen. De ILT bezoekt op basis van de zorgplicht vanuit de WBNI voortaan elk jaar alle Nederlandse drinkwaterbedrijven. Het eerste bezoek vond plaats in 2021. Het oordeel laat nog op zich wachten, maar de gesprekken zijn als positief ervaren. Met het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) is een continue, nauwe samenwerking in het kader van signalering en het mitigeren van risico's.

Wij voeren continu verbeteringen door op het gebied van beleid, organisatie, mens en techniek. De onderwerpen variëren van bewustzijn tot fysieke beveiliging en ICT infrastructuur. In 2021 is de oplossing van door de accountant gesignaleerde aandachtspunten op gebied van o.a. autorisaties in een stroomversnelling gebracht. We voeren continu interne en externe beveiligingstesten uit en hebben een intern controle programma, een intern audit programma en externe audits. We hebben het tempo waarin we verbeteringen doorvoeren verhoogd door personele versterkingen.

Onze financiën

Weerstandsvermogen

Het huidige weerstandsvermogen stelt ons in staat om belangrijke financiële tegenvallers op te vangen zonder grote effecten op de continuïteit van de drinkwatervoorziening of de tarieven. Voorbeelden van tegenvallers zijn de gevolgen van klimatologische omstandigheden, een stijging van het aantal klanten dat overgaat op een eigen bron, stijgende energieprijzen of het niet langer kunnen beschikken over van één of meerdere productielocaties. De kans is klein dat al deze omstandigheden zich tegelijkertijd voordoen.

Maatregelen

Het effect van één van de genoemde voorbeelden op het weerstandsvermogen is te overzien. De toename van de investeringen in vervanging en uitbreiding van productiecapaciteit vraagt in de nabije toekomst om uitbreiding van ons vreemd vermogen. In 2021 zijn hiervoor gesprekken gevoerd met de Europese Investeringsbank. Brabant Water voldoet op dit moment ruimschoots aan de voorwaarden van banken ten aanzien van solvabiliteit, debt ratio en dergelijke. Ook wordt nu nog voldaan aan de streefcijfers voor de solvabiliteit. Om te borgen dat Brabant Water ook in de toekomst financieel gezond en toegang houdt tot de kapitaalmarkt, moeten de drinkwatertarieven de komende jaren relatief fors worden verhoogd. Een ander belangrijke uitkomst is het belang van participatie.

Voor treasury geldt dat Brabant Water de richtlijnen volgt volgens het Financieel Statuut. Het statuut bestaat uit procedures en gedragslijnen ten behoeve van de financiële instrumenten. Het grootste financieel risico is een debiteurenrisico en een renterisico op haar uitstaande deposito's. Het renterisico op uitstaande schulden is gelet op het huidige volume en de huidige lage rentestand beperkt.

Maatregelen

Om het debiteurenrisico te beperken, is bepaald dat Brabant Water alleen mag beleggen in obligaties van banken en overheden met een Standard & Poors rating van ten minste A-. We volgen de richtlijnen zoals die ook gelden voor lagere overheden. Om het renterisico te beperken, wordt momenteel een looptijdmaatstaf van de portefeuille nagestreefd van maximaal vijf jaar.

Planning en controlcyclus

Risico's omtrent de exploitatiekosten en de investeringskosten moeten beheerst worden.

Maatregelen

Er is een budget- en beleidscyclus en een intern controleplan met elk kwartaal een rapportage aan het directieteam. De afgelopen jaren waren er geen structurele afwijkingen tussen begroting en realisatie. Eventuele afwijkingen of verbeteringen in het intern controleplan worden actief opgepakt. Externe controle vindt plaats door de accountant; deze beperkt zich tot de risico's en interne beheersing voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole.

Wettelijke kaders

Drinkwaterwet

Voor een drinkwaterbedrijf is de naleving van de Drinkwaterwet met bijbehorende regelingen van essentieel belang.

Maatregelen

De wettelijke verplichtingen worden geborgd in interne procedures. Uit toetsingen en controles van het ILT bleek dat Brabant Water voldoet aan de vereiste criteria en de wettelijke regels en dat we passende maatregelen treffen. Dit leidde tot het convenant over de wijze waarop ILT haar toezichthoudende taak uitoefent. In 2021 hebben Vewin en ILT overleg gevoerd over de opzet van een eventueel nieuw toezichtmodel.

Overige wet- en regelgeving

Daarnaast was er in 2021 veel aandacht voor de Omgevingswet, de actualisatie van de procedure 'Beheren wet- en regelgeving' en de opzet van een meld- en incidentenregister.

Maatregelen

Ter voorbereiding op de Omgevingswet is in 2021 een impactanalyse uitgevoerd op de operationele processen. Naar aanleiding van deze analyse is gestart met de ontwikkeling van een interface die de aansluiting regelt tussen de systemen van Brabant Water en het nieuwe Omgevingsloket.

Bij het actualiseren van de procedure 'Beheren wet- en regelgeving' is de relevante wetgeving en de opvolging ervan in expertgroepen tegen het licht gehouden. Om het systeem nu en in de toekomst te borgen is de werking van de procedure voortaan onderdeel van de interne controles door Audit & Risk. Overtredingen zijn een belangrijke graadmeter voor de mate van compliance en kunnen leiden tot verbeteringen. Het is daarom van belang dat medewerkers overtredingen makkelijk kunnen melden. In het kader van het project #ikjijwijd is hiervoor een meldings-app ontwikkeld. Een ander belangrijke uitkomst is het belang van participatie.

Meldingsregister

We houden rekening met maatschappelijk geaccepteerde normen en waarden.

Maatregelen

Brabant Water heeft in 2021 een centraal meldingsregister opgesteld. Dit register omvat onder andere meldingen over integriteit, ongewenst gedrag, wettelijke overtredingen inclusief de opvolging van meldingen en verbeteringen. Om de bewustwording van integriteits-issues te vergroten, is een toolbox integriteit ontwikkeld om het onderwerp bespreekbaar te maken.

Financiën

Financieel beleid

Het verslagjaar 2021 wordt afgesloten met een positief resultaat van 10,5 miljoen euro, dat conform het in 2018 door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Als gevolg van het positieve resultaat blijft de solvabiliteit boven het streefniveau van 50%. Dit robuuste weerstandsvermogen is noodzakelijk om de uitdagingen van de komende jaren het hoofd te kunnen bieden. Als gevolg van toenemende watervraag, veranderende klimatologische omstandigheden en veroudering van onze assets zal het investeringsvolume de komende jaren fors stijgen. Als gevolg van de stijgende energie en grondstofprijzen zullen ook de operationele kosten toenemen.

Bovenstaande ontwikkelingen leiden er toe dat het tariefbeleid de komende jaren gekenmerkt zal worden door stijgingen. Hierbij zal de stijging voornamelijk in het variabele deel van het tarief worden doorgevoerd zodat de prikkel om verstandig om te gaan met drinkwater zo groot mogelijk wordt.

In 2021 zijn de variabele tarieven voor onze huishoudelijke klanten met 1% gestegen ten opzichte van 2020, terwijl het vastrecht met 3,6% toe nam. Voor een gemiddeld huishouden was het integrale effect een stijging van 2,3%.

Resultaat 2021 ten opzichte van 2020

Het bedrijfsresultaat daalde met 1,3 miljoen euro, terwijl het netto resultaat ten opzichte van 2020 steeg met 1,6 miljoen euro. Het verschil in effect wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de rentedotatie bij de voorzieningen.

De daling van de drinkwateropbrengsten bedroeg 3,5 miljoen euro. De afzet van 2021 was beduidend lager dan die van 2020, een jaar dat een extreem droog voorjaar en een warme zomer kende. De daling van de variabele omzet van ca. 3 miljoen euro werd deels gecompenseerd door de stijging van het vastrechttarief. Tot slot is in 2021 een verlies genomen over niet in rekening gebracht verbruik uit 2020 van 1,3 miljoen euro. De omzet van de 'en gros'-levering lag nagenoeg op hetzelfde niveau als in 2020.

De omzet van de dochters (KWO-activiteiten, technische ondersteuning en exploitatie van installaties) is ten opzichte van 2020 met 1,2 miljoen euro gedaald, mede als gevolg van de ultimo 2020 gerealiseerde verkoop van de KWO-woninginstallaties. De geactiveerde productie daalde als gevolg van afgenomen investeringsactiviteiten met 1,7 miljoen euro ten opzichte van 2020. De overige opbrengsten waren 0,4 miljoen euro hoger dan in 2020. De overige opbrengsten hebben betrekking op de levering van producten en diensten die aan de waterlevering zijn gerelateerd, zoals administratieve dienstverlening aan derden ('meeliften').

Binnen de bedrijfslasten steeg het totaal aan salarissen en sociale lasten met 0,7 miljoen euro, onder andere als gevolg van een forse premiestijging van zowel pensioenen als ziektekosten.

De kosten van grond- en hulpstoffen waren lager (0,9 miljoen euro) dan in 2020. Hier is voornamelijk sprake van een volume-effect analoog aan de gedaalde afzet. De post 'kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten' daalde met 3,7 miljoen euro sterk, voornamelijk als gevolg van een daling van de dotaties aan de voorzieningen. De overige bedrijfskosten zijn nagenoeg ongewijzigd.

De kapitaallasten (afschrijvingen, overige waarde-mutaties en financieringslasten) laten ten opzichte van 2020 een daling zien van 2,4 miljoen euro. De afschrijvingen stegen door de ingebruikname van nieuwe activa met een bedrag van 0,8 miljoen euro.

Het saldo van financiële baten en lasten – waaronder ook opgenomen het relatieve aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen – is gedaald met 2,8 miljoen euro en is per saldo negatief. De daling is het gevolg van een lagere rentedotatie aan de voorzieningen.

Voorzieningen

In 2021 is het totale voorzieningenniveau per saldo gestegen met 22,1 miljoen euro. Deze stijging komt vrijwel geheel voor rekening van reguliere dotaties aan de verschillende voorzieningen.

Treasury

Brabant Water heeft in 2021 een positieve kasstroom gerealiseerd. Deze is voornamelijk het gevolg geweest van het vrijvallen van enkele lopende obligaties. De investeringsuitgaven zijn in 2021 lager geweest dan in 2020, mede als gevolg van vertraging bij de nieuwbouw van ons waterproductiebedrijf Eindhoven.

De gelden die niet direct noodzakelijk zijn voor operationele activiteiten en/of het financieren van investeringen, worden conform de richtlijnen vastgelegd in het Financieel Statuut van Brabant Water. Dit statuut voorziet in een risicomijdend beleggingsbeleid waarbij aangesloten is bij bepalingen uit de Wet Financiering Decentrale Overheden en staat het aangaan van open posities door derivaten niet toe. Overigens waren er ultimo 2021 überhaupt geen derivatencontracten aanwezig binnen Brabant Water.

In verband met de toekomstige investeringsopgave zijn overtollige liquide middelen grotendeels kortlopend uitgezet.

Toegestane vermogenskosten (WACC) en solvabiliteit

Met de invoering van de Drinkwaterwet zijn met ingang van 2012 wettelijke eisen gesteld aan de toegestane hoogte van de vermogenskosten die betrekking hebben op drinkwateractiviteiten. Vermogenskosten zijn gedefinieerd als de kosten van eigen en vreemd vermogen. De kosten van vreemd vermogen zijn de rentelasten over de afgesloten leningenportefeuille; de kosten van eigen vermogen zijn gelijk aan het gerealiseerde resultaat.

Voor de jaren 2020 en 2021 zijn de vermogenskosten (WACC) gemaximeerd op 2,75% van het balanstotaal verminderd met de liquide middelen. Voor de jaren 2022-2024 is de WACC vastgesteld op 2,95%. Jaarlijks vindt aan de hand van de jaarrekening en na correctie voor niet-drinkwateractiviteiten door de Minister van I&M toetsing plaats of aan deze wettelijke eis is voldaan. Aan de hand van de voorliggende jaarrekening kan – na eliminatie van de niet-drinkwateractiviteiten – een WACC berekend worden van ongeveer 0,8%. Brabant Water blijft daarmee ruim binnen de voor 2021 wettelijk toegestane WACC. Naar verwachting zullen ook in 2022 de gerealiseerde vermogenskosten onder het maximum blijven.

In de Drinkwaterwet is tevens vastgelegd dat de toegestane solvabiliteit een maximum kent van 70%. Hiervan kan (tijdelijk) afgeweken worden als een individueel bedrijf toekomstige verplichtingen kent waardoor een hoger maximum gerechtvaardigd is. Op grond van de enkelvoudige balans (de Drinkwaterwet reguleert namelijk uitsluitend drinkwateractiviteiten) kan de solvabiliteit per einde boekjaar berekend worden op 56,2%, dus ruim binnen het toegestane maximum.

In de Drinkwaterwet wordt de maximumsolvabiliteit gereguleerd. Financieel beleidsmatig minstens zo relevant is de vraag naar de te hanteren minimumsolvabiliteit. In 2018 is door de Algemene Vergadering vastgelegd dat de door Brabant Water na te streven solvabiliteit minimaal 50% dient te bedragen. Hoewel de solvabiliteit ten opzichte van 2020 licht is gedaald wordt aan dit streven voldaan.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 is Brabant Water vennootschapsbelastingplichtig. Voor de wettelijke drinkwatertaken geldt een vrijstelling van vennootschapsbelasting op grond van artikel 8f lid 1 sub b Wet Vpb 1969. Dit betreft het merendeel van de activiteiten van Brabant Water. Activiteiten waar wel vennootschapsbelasting over betaald moet worden zijn onder andere de dienstverlening aan derden (beheer terreinleidingen van bijvoorbeeld recreatieparken), verhuur van (voormalige) dienstwoningen, verpachting van grond en de verkoop van reststoffen.

Naast de vrijstelling voor drinkwateractiviteiten heeft de Belastingdienst in 2018 een vrijstelling toegekend voor vrijwel alle diensten verleend aan HydroCare BV (verhuur van onroerend goed is uitgezonderd). Over 2021 moet over de niet vrijgestelde activiteiten door Brabant Water 0,1 miljoen euro vennootschapsbelasting worden betaald.

Investeringsen

In 2021 kwam voor een bedrag van circa 115 miljoen euro aan investeringswerken gereed en vond activering van deze werken plaats. De daadwerkelijke investeringsuitgaven in materieel vaste activa over 2021 bedroegen 81 miljoen euro. Het verschil tussen de daadwerkelijke uitgaven en de waarde van de gereedgekomen investeringen wordt veroorzaakt door het verloop van de post 'Werken in uitvoering'.

De in financiële omvang belangrijkste investeringswerken in 2021 betroffen in de distributiesfeer de aanleg en vervanging van hoofd- en aansluitleidingen. In 2021 werd hiertoe een bedrag van 49 miljoen euro geïnvesteerd. In de productiesfeer werd voor een bedrag van 27 miljoen euro investeringen gedaan in bouw en renovatie van een aantal productielocaties.

Vooruitblik op 2022

Voor 2022 wordt een resultaat verwacht dat lager zal zijn dan dat van 2021. De kosten zullen stijgen als gevolg van de gestegen energie- en grondstofprijzen. Ook onze extra inspanningen aan het watersysteem leiden tot hogere kosten. En als gevolg van de stijgende inflatie zullen ook de dotaties aan de voorzieningen naar verwachting toenemen.

Naar verwachting zullen we in 2022 minder last hebben van de coronacrisis. De effecten van corona lijken in ernst af te nemen. Uiteraard blijven we waakzaam en zullen waar nodig weer gepaste maatregelen nemen om de continuïteit van de drinkwatervoorziening te blijven borgen. Negatieve effect op de omzet is evenwel niet te verwachten, zoals ook niet het geval is geweest in de afgelopen twee jaren.

In 2022 zullen we ons nieuwe klantinformatiesysteem in gebruik gaan nemen. Dit zal extra inzet vragen van onze medewerkers en gepaard gaan met een stijging van het aantal tijdelijke krachten. Verder zullen we onze inspanningen op het gebied van waterbesparing gaan intensiveren. Waar mogelijk ondersteunen we initiatieven van bedrijven om over te gaan naar een andere

bron. En we gaan concreet aan de slag gaan met de zoektocht naar alternatieve bronnen die noodzakelijk zijn om aan de groeiende drinkwatervraag te kunnen voldoen. We richten ons hierbij voor de korte termijn op brakwaterwinningen en op de lange termijn op de ontwikkeling van een zeewaterfaciliteit. Dat zal in 2022 al gepaard gaan met extra onderzoeks- en investeringskosten.

In 2022 zullen de investeringen circa 100 miljoen euro bedragen. Meer dan de helft van de investeringen betreft aanleg en vervanging van leidinginfrastructuur. Maar er wordt ook veel geïnvesteerd in nieuwbouw en renovatie van onze waterproductiebedrijven. Om het groeiende investeringsvolume daadwerkelijk te kunnen realiseren in een markt waar technisch personeel schaars is zal in 2022 sterk worden ingezet op nog verdergaande standaardisering en uniformering van de bestekken.

Jaarrekening 2021

Geconsolideerde
jaarrekening

Geconsolideerde Balans per 31 december na resultaatbestemming

(Bedragen x 1.000 euro)

Activa	2021	2020
A Vaste activa		
I Immateriële vaste activa	33.401	30.510
II Materiële vaste activa	1.057.699	1.027.512
III Financiële activa	70.280	83.447
	1.161.380	1.141.469
B Vlottende Activa		
I Voorraden	198	610
II Vorderingen en overlopende activa	42.318	52.018
III Liquide middelen	15.179	3.430
	57.695	56.058
Totaal Activa	1.219.075	1.197.527
Passiva	2021	2020
C Eigen Vermogen		
I Gestort en opgevraagd kapitaal	278	278
II Wettelijke reserve	14.861	10.375
III Overige reserves	669.537	663.530
	684.676	674.183
D Vreemd Vermogen		
I Voorzieningen	223.130	201.013
II Langlopende schulden	258.619	255.342
III Kortlopende schulden en overlopende passiva		
a Kredietinstellingen	2.169	11.133
b Leveranciers	12.846	15.219
c Overige schulden	37.635	40.637
	52.650	66.989
	534.399	523.344
Totaal Passiva	1.219.075	1.197.527

Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening 2021

(Bedragen x 1.000 euro)

	2021	2020
E Bedrijfsopbrengsten		
I Netto omzet	187.946	191.844
II Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	19.242	20.927
III Overige bedrijfsopbrengsten	10.819	10.448
	218.007	223.219
F Bedrijfslasten		
I Kosten van grond- en hulpstoffen	16.378	17.288
II Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	74.827	78.520
III Lonen en salarissen	45.080	45.115
Sociale lasten	13.075	12.318
IV Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	36.676	36.866
V Overige bedrijfskosten	16.598	16.450
	202.634	206.557
Bedrijfsresultaat	15.373	16.662
G Financiële baten en lasten		
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van obligaties	800	1.213
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	451	478
Rentelasten en soortgelijke kosten	-6.052	-9.007
	10.572	9.346
H Belasting en resultaat deelnemingen		
Belasting uit gewone bedrijfsuitoefening	-152	-242
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	73	-191
Resultaat uit verkoop deelnemingen	-	-
Resultaat	10.493	8.913

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2021

(Bedragen x 1.000 euro)

	2021	2020
Bedrijfsresultaat	15.373	16.662
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	35.655	36.866
Dotaties/vrijval voorzieningen	26.396	33.056
Amortisatie agio	151	571
	62.202	70.493
Mutaties in werkkapitaal:		
Handelsvorderingen	4,327	-4.683
Onttrekkingen aan voorzieningen	-10.401	-8.513
Onderhanden werk / voorraden	412	-81
Handelscrediteuren	-2.374	1.291
Overige schulden en vorderingen	3.491	-5.490
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-4.545	-17.476
Ontvangen interest	1.247	1.687
Betaalde interest	-7.862	-9.003
Betaalde winstbelasting	-151	-242
	-6.766	-7.558
Kasstroom uit operationele activiteiten	66.264	62.121
Verwerving deelneming	-20	-
Investerings in vaste en immateriële activa	-76.336	-110.326
Investerings in financiële vaste activa	-	-10.000
Desinvesteringen in financiële vaste activa	18.547	14.868
Opbrengsten verkoop activa	560	471
Ontvangen investeringsbijdragen	11.621	13.061
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-45.628	-91.926
Aflossing langlopende schulden	-5.020	-7.798
Ontvangsten langlopende leningen	-	23.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-5.020	15.202
Netto kasstroom boekjaar	15.616	-14.603
Geldmiddelen ultimo	15.179	-437
Geldmiddelen primo	-437	14.166
Mutatie in geldmiddelen	15.616	-14.603

Dit overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen zijn samengesteld uit de posten spaarrekeningen en banken rekening-courant (zoals opgenomen onder de liquide middelen) minus de post handelsbanken (zoals opgenomen in de post kredietinstellingen)

Overzicht totaalresultaat 2021

	2021	2020
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen	10.493	8.913
Totaalresultaat van de rechtspersoon	10.493	8.913

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van Brabant Water, statutair gevestigd te 's-Hertogenbosch (KvK 16005077), en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit: het leveren van drinkwater en industriewater, advisering op het gebied van legionellapreventie en het bouwen en onderhouden van KWO-installaties.

Groepsverhoudingen

Brabant Water staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is onderstaand opgenomen:

Naam	Statutaire zetel	Aandelen in het geplaatste kapitaal
Geconsolideerde maatschappijen		
1. HydroCare BV	Breda	100%
2. HydroScope BV	Breda	100% deelneming van 1
3. HydroBusiness BV	Breda	100% deelneming van 1
4. Hydreco BV	Breda	100% deelneming van 1

De belangrijkste transacties door Brabant Water NV met haar verbonden partijen bestaan uit het leveren van industriewater en de verhuur van kantoorruimte. De totale omvang van deze transacties bedroeg in 2021 circa 3,3 miljoen euro.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Brabant Water zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen, waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van Brabant Water. De financiële gegevens van Brabant Water zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruikmakend van art.2: 402 BW, is volstaan met een verkorte Winst- en Verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

Algemene grondslagen voor opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

- De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.
- De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders bepaald.
- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun

oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

- Als gevolg van afrondingen kunnen minimale verschillen ontstaan tussen de bedragen in de toelichtingen en de bedragen zoals vermeld in de balans en de winst- en verliesrekening.

Schattingswijzigingen

De Voorziening amovering transport- en distributieleidingen wordt bepaald op basis van het aantal kilometers uit te nemen leidingen, het tempo waarin de uitname plaatsvindt, de gemiddelde uitnameprijs en de hoogte van inflatie en rente. Jaarlijks wordt beoordeeld of de schattingen nog valide zijn. Gelet op de lange opbouwperiode van de voorziening (60 jaar voor AC-leidingen en 90 jaar voor overige leidingen) en de daaraan inherent verbonden onzekerheden, vindt aanpassing van de schattingen pas plaats indien er sprake is van een voldoende zeker structureel effect en als de prijs respectievelijk de disconteringsvoet meer dan 10% respectievelijk 0,5%-punt afwijkt van de gehanteerde parameters. In het verslagjaar heeft de jaarlijkse beoordeling op deze punten niet geleid tot een aanpassing.

In 2017 is besloten om, in afwachting van betere verwerkingstechnieken voor AC, bij vervanging AC-leidingen tijdelijk te laten liggen, indien de grondeigenaren hiermee instemmen. Zodra die betere verwerkingstechniek er zou zijn zouden deze buiten gebruik gestelde leidingen alsnog worden verwijderd. In 2019 is gebleken dat de ontwikkelingen van een nieuwe verwerkingstechniek stagneren. Naar verwachting zal ook op middellange termijn dan ook geen alternatief voor het verwerken van AC beschikbaar komen. In 2020 is aangenomen dat 38% van de AC-leidingen bij vervanging buiten bedrijf zal worden gesteld in plaats van uitgenomen. Dit percentage wordt, in verband met de minder grote effecten, wel jaarlijks bijgesteld en wel op basis van het vijf-jaars-gemiddelde en is in 2021 verhoogd naar 41%. Op basis hiervan is het te verwachten uitnametempo van met name AC-leidingen voor de komende jaren verder neerwaarts bijgesteld.

Voor de voorziening Amovering productielocaties geldt dat de reinwaterkelders niet zijn opgenomen in deze voorziening omdat tot op heden bij renovaties is gebleken dat de reinwaterkelders steeds gehandhaafd werden en middels groot onderhoud up to date werden gehouden. Naar aanleiding van incidenten rondom twee reinwaterkelders is een risicoanalyse gedaan naar de staat van de reinwaterkelders. Hieruit is gebleken dat het te verwachten is dat op middellange termijn een tiental oudere reinwaterkelders toch vervangen dient te worden in de tijdshorizon van deze voorziening. Dit leidt tot een bescheiden schattingswijziging. Daarnaast zijn de slooprijzen van de winputten en het uitnametempo van de winputten geactualiseerd.

Voor de voorziening droogteschade grondwaterwinning geldt dat we een inschatting moeten maken van het aantal claimanten dat zich uiteindelijk meldt voor een droogteschadevergoeding. Vorig jaar zijn we voor de nieuwe, nog tot stand te komen regelingen, uitgegaan van een claimpercentage van 65%. In verband met de actieve opstelling van diverse partijen is besloten dit percentage te verhogen naar 70%. Daarnaast is de meest recente versie van het model gehanteerd waarmee droogteschade kan worden ingeschat, te weten Waterwijzer

Landbouw versie 3.0 in plaats van versie 2.0.

Tot slot is het aantal instromers op basis waarvan de Voorziening arbeidsongeschiktheid wordt bepaald gewijzigd. In 2020 werd gerekend met 5 nieuwe instromers, in 2021 is dat aantal gedaald naar 2.

De effecten van de schattingswijzigingen zijn onderstaand weergegeven:

Effect aanpassing reinwaterkelders

Totaal van dotatie en vrijval zonder reinwaterkelders	898.200
Totaal van dotatie en vrijval met reinwaterkelders	966.100
Effect reinwaterkelders	-67.900

Effect aanpassing prijs winputten

Totaal van dotatie en vrijval bij oude prijs	898.200
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe prijs	1.007.200
Effect nieuwe prijs winputten	-109.000

Effect aanpassing tempo winputten

Totaal van dotatie en vrijval bij oude tempo	898.200
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe tempo	824.100
Effect nieuwe tempo winputten	74.100

Effect aanpassen tempo en aantal kilometers amovering leidingen

Totaal van dotatie en vrijval bij oude aantal kilometers en uitnamegraad	29.785.000
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe aantal kilometers en uitnamegraad	29.027.000
Effect tempowijziging	758.000

Effect aanpassen instroom voorziening arbeidsongeschiktheid

Totaal van dotatie en vrijval bij oude instroom	-27.717
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe instroom	-190.492
Effect aanpassen parameters voorziening arbeidsongeschiktheid	162.775

Effect aanpassing inschatting claimanten droogteschade

Totaal van dotatie en vrijval bij oude percentage	1.057.925
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe percentage	2.474.703
Effect aanpassen percentage claimanten	-1.416.778

Effect hanteren WWL 3.0

Totaal van dotatie en vrijval bij oude model (WWL 2.0)
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe model (WWL 3.0)

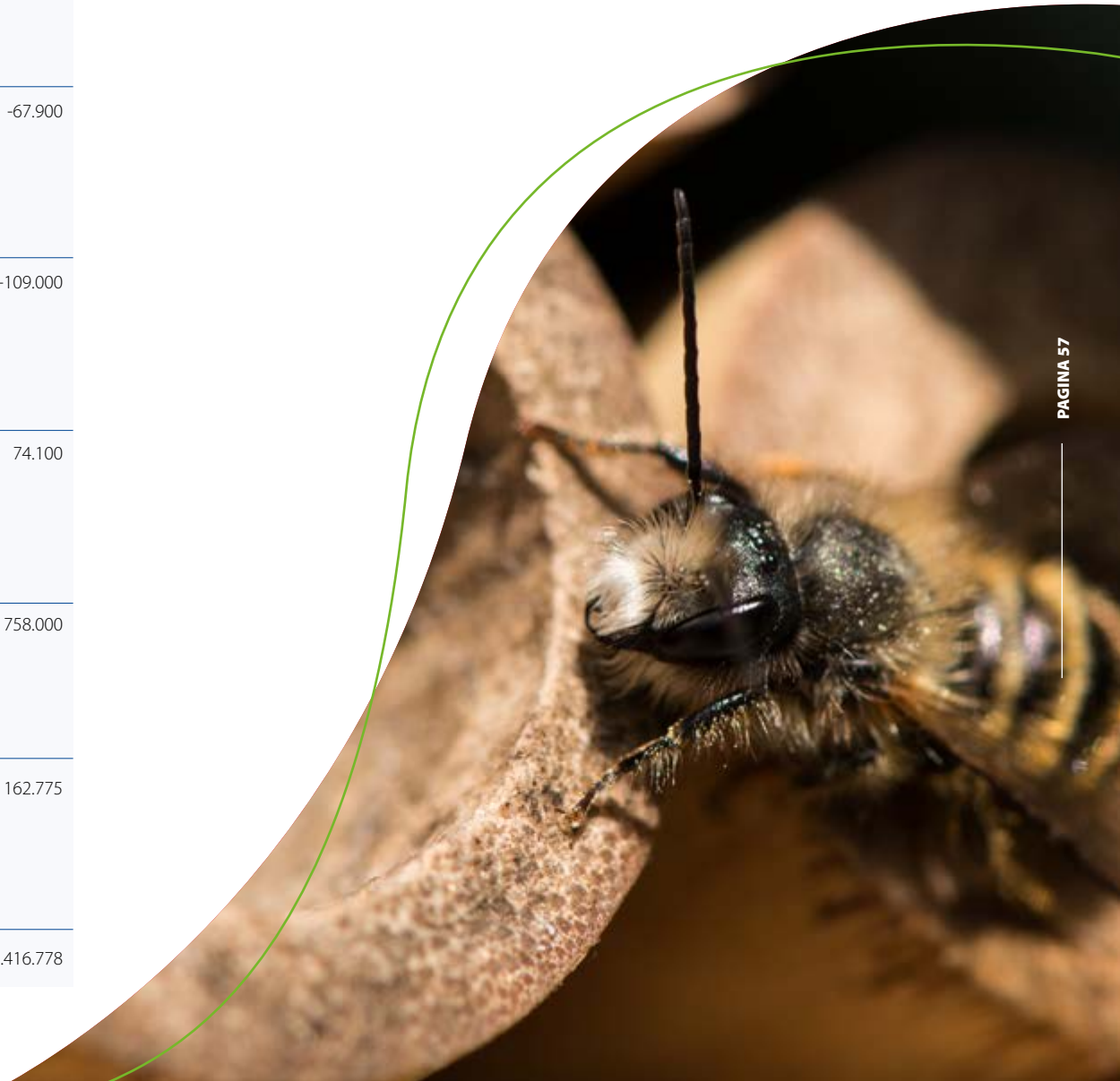
2.474.703
2.554.420

Effect hanteren WWL 3.0

-79.717

Totaal effect op het resultaat

-678.520

Impact corona

Net als in 2020 heeft het coronavirus in 2021 in belangrijke mate het leven bepaald. De impact van corona is voor Brabant Water in financiële zin beperkt gebleven. De omzet is slechts op een enkel onderdeel, zoals de verhuur van evenementenaansluitingen, lager dan gebruikelijk. Ook het aantal oninbare bedragen is, mede dankzij de ruime overheidssteun, niet betekenisvol toegenomen. Corona heeft ook geleid tot lagere kosten. Zo is bijvoorbeeld een aantal opleidingen niet doorgegaan en zijn teamactiviteiten en het personeelsfeest wederom uitgesteld.

Op de bedrijfsvoering heeft corona uiteraard wel impact gehad. Er is wederom grootschalig thuis gewerkt en waar nog wel werd doorgewerkt zijn tal van maatregelen getroffen om de gezondheid van onze medewerkers zo veel als mogelijk te borgen. Werkzaamheden achter de voordeur, zoals inspecties, monsternames aan de tap en meterverwisselingen, zijn uitgesteld, tijdelijk gestaakt of op een andere manier (bemonstering op buitenkranen) uitgevoerd.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht indien die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de "Toelichting niet uit de balans blijvende verplichtingen". Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

In het treasurystatuut staan de kaders benoemd omtrent het beheersen van risico's. In het vigerende statuut is het gebruik van renteafscherpende instrumenten toegestaan ter beheersing van het renterisico op zekere kasstromen. Er mag geen gebruik worden gemaakt van financiële instrumenten waarbij een open positie wordt aangegaan. Met andere woorden: de eventuele verliezen moeten altijd gelimiteerd zijn. Er zijn door Brabant Water momenteel geen derivaten afgesloten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de kosten verminderd met de cumulatieve afschrijving en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld. De geactiveerde goodwill samenhangende met de overname van de NV Tilburgsche Waterleiding-Maatschappij wordt afgeschreven in twintig jaar. Geactiveerde software wordt afgeschreven in een periode die gelijk is aan de periode waarvoor het onderhoud aan de software is gecontracteerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap en haar groepsmaatschappijen krachtens een financiële leaseovereenkomst het economisch eigendom hebben, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit materiaalkosten, directe arbeidskosten en een toerekenbaar deel van de indirecte productiekosten.

De kosten die samenhangen met verplichtingen inzake de ontmanteling en verwijdering van distributie- en transportleidingen en het herstel van de terreinen bij de productielocaties zijn opgenomen onder de post voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. Kosten voor groot onderhoud worden geactiveerd volgens de componentenmethode.

De toegepaste afschrijvingstermijnen zijn:

Technische gebouwen	45 jaar
Reinwaterkelders	90 jaar
Kantoorgebouwen	40 jaar
Terreinvoorzieningen	15 jaar
Leidingen en kabels op terreinen	60 jaar
Machines en installaties	3-30 jaar
KWO-installaties	20-30 jaar
Industriewaterinstallaties	3-30 jaar
Transport- en distributieleidingen niet AC	90 jaar
Transport- en distributieleidingen AC	60 jaar
Telecommunicatiekabels	33 jaar
Watermeters	15 jaar
Aansluitleidingen	33 jaar
Inrichting, inventaris en computerapparatuur	3-5 jaar
Transportmiddelen	4-6 jaar
Terreinen en niet gebonden activa	Op deze activa wordt niet afgeschreven

Financiële vaste activa

De niet geconsolideerde deelnemingen waarop invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden (bij gebrek aan voldoende gegevens om de nettovermogenswaarde te bepalen) gewaardeerd op basis van het zichtbaar eigen vermogen (vermogensmutatiemethode), doch niet lager dan nihil. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en (indien van toepassing) onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Deelnemingen met een negatieve waarde volgens de vermogensmutatiemethode worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor de schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen. De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke oninbaarheid. De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties (beursgenoteerd) behoren niet tot een handelsportefeuille en worden aangehouden tot het einde van de looptijd en worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Effecten worden bij aankoop opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Er vindt geen afwaardering plaats naar lagere marktwaarde, tenzij er sprake is van een reële kans op onvolledige terugbetaling van de hoofdsom.

Voorraden

De voorraden betreft onderhanden projecten waarbij de adviesdiensten reeds (gedeeltelijk) zijn uitgevoerd maar nog niet (volledig) zijn gefactureerd. Deze post is gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voor de voorzieningen amovering transport- en distributieleidingen, amovering productielocaties en diensttijdgratificaties geldt dat deze contant zijn gemaakt tegen een reële rente van 0,55%. Deze is gebaseerd op het saldo van een gemiddelde lange rente van 2,55% en een gemiddelde verwachte inflatie van 2%. De rente is afzonderlijk als rentelast verantwoord.

Voorziening amovering transport- en distributieleidingen

Op grond van concessies heeft Brabant Water de plicht om de transport- en distributieleidingen te verwijderen op het moment dat deze niet meer operationeel zijn. In de situatie waar dit niet formeel geregeld is, bestaat er wel een feitelijke verwijderingsverplichting gelet op het aantoonbare beleid. De voorziening wordt opgebouwd gedurende de levensduur van de leidingen, op basis van schattingen van de in de toekomst te verwachten uitgaven. Voor een nadere uiteenzetting van de in de bepaling van de omvang van de voorziening betrokken parameters wordt verwezen naar de 'Toelichting op de geconsolideerde balans'.

- **Voorziening amovering productielocaties**

Alle productielocaties liggen op terreinen met een ecologische bestemming, waarop de verplichting rust om deze na gebruik weer in de oorspronkelijke staat terug te brengen. De voorziening wordt opgebouwd gedurende de gemiddelde levensduur van de productielocaties, op basis van schattingen van de in de toekomst te verwachten uitgaven. Voor een nadere uiteenzetting van de in de bepaling van de omvang van de voorziening betrokken parameters wordt verwezen naar de 'Toelichting op de geconsolideerde balans'.

- **Voorziening droogteschade grondwaterwinning**

De voorziening droogteschade grondwaterwinning wordt opgenomen voor de geschatte kosten die naar verwachting voortvloeien uit de per balansdatum lopende verplichtingen uit hoofde van schades in relatie tot de agrarische sector en de natuur die hun oorsprong vinden in wateronttrekkingen in het verleden. Ten laste van de voorziening komen de kosten die voortvloeien uit het honoreren van (historische) claims. Voor een nadere uiteenzetting van de in de bepaling van de omvang van de voorziening betrokken parameters wordt verwezen naar de 'Toelichting op de geconsolideerde balans'.

- **Voorziening diensttijdgratificaties**

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot toekennen van diensttijdgratificaties is een voorziening gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag gebaseerd op de contante waarde en rekeninghoudend met de blijf- en sterftkans.

Pensioenverplichtingen

De groep Brabant Water heeft diverse pensioenregelingen. De Nederlandse regelingen worden gefinancierd door opdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten ABP, Zwitsersleven en Delta Lloyd. Binnen alle pensioenregelingen geldt een middelloonsysteem. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten van de groep en worden in de balans dan opgenomen in een voorziening. Ultimo 2021 (en 2020) waren er voor de groep geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De dekkinggraden van de pensioenfondsen bedroegen per ultimo 2021 110% (ABP), 180% (Zwitsersleven) en 126,5% (Delta Lloyd).

Langlopende schulden, kortlopende schulden en overlopende passiva

Opgenomen leningen, schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De bijdragen die Brabant Water ontvangt voor de aanleg van vaste activa worden gepassiveerd onder de langlopende schulden. Deze bijdragen worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. De bijdragen worden in hetzelfde tempo afgeschreven als de afschrijvingstermijn van de bijbehorende activa.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Netto omzet

Onder netto omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar gerealiseerde afzet water en het vastrecht, onder aftrek van de over de omzet geheven belastingen. Er is sprake van een gespreide meteropname waardoor per balansdatum niet al het waterverbruik feitelijk is afgerekend. Op basis van de afzetgegevens van de pompstations en de ervaringscijfers ten aanzien van lekverliezen wordt de te factureren gerealiseerde afzet over het verslagjaar bepaald. Hierbij wordt voor het distributieverlies een percentage van 3,4% (2020: 3,2%) gehanteerd, gebaseerd op het langjarige gemiddelde van het werkelijke distributieverlies.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode

- **Voorziening arbeidsongeschiktheid**

Deze voorziening heeft betrekking op kosten uit hoofde van uitkeringen aan (oud)medewerkers die een uitkering ontvangen vanwege arbeidsongeschiktheid en die ten gevolge van het eigenrisicodragerschap voor rekening komen van Brabant Water.

toegerekend. Bij de jaarafgrenzing worden facturen met een lagere waarde dan 5.000 euro niet aan een nadere beoordeling onderworpen.

Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf betreft de toegerekende prestaties van personeel aan immateriële en materiële vaste activa die in eigen beheer vervaardigd zijn of werkzaamheden die ten laste van een voorziening worden gebracht. Opbrengsten voortvloeiend uit de geactiveerde productie worden verantwoord op het moment dat het materieel vast actief wordt vervaardigd of ten laste van een voorziening wordt gebracht en er derhalve kosten worden gemaakt. De geactiveerde kosten worden aan dezelfde periode toegerekend.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de bedragen die aan derden in rekening zijn gebracht voor de levering van goederen of diensten. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de prestaties zijn verricht. De kostprijs van deze prestaties wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Bedrijfslasten

De bedrijfs- en overige lasten zijn bepaald op basis van historische kostprijzen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa bedragen een vast percentage van de historische kostprijs. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten omvatten de rentebaten en –lasten, de kosten die samenhangen met het aantrekken van vreemd vermogen evenals de eventuele koersverschillen hierop en waardeveranderingen en uitkeringen van financiële vaste activa.

Dividend

Dividend wordt verantwoord in het jaar waarin besloten is tot het uitkeren van dividend.

Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Een eventueel verkoopresultaat wordt bepaald door het ontvangen verkoopbedrag te verminderen met eventuele vorderingen op de deelneming en te verminderen met de waarde van het aandeel in de deelneming aan het begin van het boekjaar.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts (nominaal) worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is. Voor Brabant Water geldt dat zij met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelastingplichtig is. Alle activiteiten die verband houden met haar wettelijke taken zijn echter vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Hieronder valt het merendeel van de door Brabant Water uitgevoerde taken. Daarnaast is een vrijstelling verkregen voor diensten geleverd aan HydroCare BV (met uitzondering van de verhuur van het kantoorpand).

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen onder aftrek van het debetsaldo binnen de gezamenlijke kredietfaciliteit van Brabant Water en haar dochters bij de Rabobank. Winstbelastingen, betaalde en ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De overige effecten worden voor zover dit betrekking heeft op aangekochte obligaties en meegekochte agio als een investering in (financiële) vaste activa aangemerkt (uitgave uit investeringsactiviteiten). Eventuele lossingen van obligaties worden gerubriceerd onder desinvesteringen. De ontvangen aflossing van verstrekte leningen (dit betreft de posten 'Overige vorderingen' en de 'Door hypotheek gedekte leningen' van de financiële vaste activa) wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als ontvangsten uit verstrekte leningen in het kader van financieringsactiviteiten aangemerkt. Voor het gedeelte dat betrekking heeft op nieuwe verstrekte leningen wordt dit als verstrekte financiering (uitgave uit financieringsactiviteiten) aangemerkt.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van een financieel leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december

(Bedragen x 1.000 euro)

Activa

A-I Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op softwaresystemen, verworven geothermieconcessies en op de goodwill samenhangende met de overname van de NV TWM. De samenstelling en het verloop van deze post is als volgt:

				2021
	Software systemen	Software systemen in aanbouw	Goodwill	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2020	8.918	6.966	42.353	58.237
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2020	-8.361	-	-19.367	-27.728
Boekwaarde per 31 december 2020	557	6.966	22.986	30.509
Investeringsuitgaven	74	6.732	-	6.806
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen 2021	-	-	-	-
Afschrijvingen 2021	-332	-	-3.582	-3.914
Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2021	8.992	13.698	42.353	65.043
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2021	-8.693	0	-22.949	-31.642
Boekwaarde per 31 december 2021	299	13.698	19.404	33.401

De software in aanbouw betreft het nieuwe klantinformatiesysteem. Hiervan is de ontwikkeling gestart in 2019, afronding was verwacht in 2021, maar is uitgesteld naar eind april 2022. Een fractioneel deel (34 grootzakelijke klanten) is reeds in bedrijf genomen, maar het leeuwendeel gaat pas volgend jaar live. Om die reden start de afschrijving ook pas dan.

A-II Materiële vaste activa

	2021
Aanschafwaarde per 31 december 2020	1.939.996
Afschrijvingen t/m 31 december 2020	-912.484
Boekwaarde 31 december 2020	1.027.512
Investeringsuitgaven 2021	80.983
Afschrijvingen 2021	-38.783
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen 2021	-12.013
	30.187
Boekwaarde per 31 december 2020	1.057.699

De afschrijvingen en desinvesteringen zijn verantwoord onder de post afschrijvingen in de Winst- en Verliesrekening. Bij verkoop van vaste activa wordt een eventueel restant van de boekwaarde in mindering gebracht op de opbrengst. Een eventuele verkoopopbrengst wordt in mindering op de afschrijvingen gebracht. De desinvesteringen in 2021 bestaan voornamelijk uit de verkoop van KWO-installaties bij woningbouwprojecten door Hydreco. Deze installaties zijn verkocht omwille van de focus die Hydreco wenst aan te brengen op de utiliteitsmarkt. Daarnaast wordt deze post gevormd door het administratief afwikkelen van de restantboekwaarde van nog niet geheel afgeschreven distributieleidingen die zijn verwijderd en de verkoop van auto's. Het aandeel van deze leidingen in het totaal is beperkt. Bovendien zijn er ook leidingen die pas na het verstrijken van de afschrijvingstermijn worden verwijderd, zodat dit geen aanleiding vormt om de afschrijvingstermijn van de leidingen aan te passen. In 2021 is een relatief groot aantal personenauto's verkocht als gevolg van de overgang naar een volledig elektrisch wagenpark.

Materiële vaste activa	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Leidingen in distributie gebied	Andere vaste middelen en niet aan bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2020	299.241	396.997	1.087.859	58.317	97.582	1.939.996
Investeringsuitgaven in 2021	-	209	-	15	80.824	81.048
Desinvesteringen in 2021	-	-10.547	-6.506	-1.941	-112	-19.106
In gebruik gestelde materiële vaste activa 2021	16.478	23.982	70.546	4.402	-115.473	-65
Aanschafwaarde per 31 december 2021	315.719	410.641	1.151.899	60.793	62.821	2.001.873
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2020	-149.411	-255.479	-460.876	-46.712	-6	-912.484
Afschrijvingen in 2021	-4.775	-14.380	-15.689	-3.939	-	-38.783
Overige waardeveranderingen 2021	-	-	-	-	-	-
Afgeschreven deel desinvesteringen in 2021	-	-	5.433	1.660	-	7.093
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2021	-154.186	-269.859	-471.132	-48.991	-6	-944.174
Boekwaarde per 31 december 2021	161.533	140.782	680.767	11.802	62.815	1.057.699
Boekwaarde per 31 december 2020	149.830	141.518	626.983	11.605	97.576	1.027.512

A-III Financiële vaste activa

	2021	2020
Overige effecten	9.193	23.163
Overige vorderingen	53.369	52.637
Andere deelnemingen	7.700	7.607
Door hypotheek gedekte leningen	18	40
Totaal	70.280	83.447

Overige effecten

Een deel van de liquiditeiten wordt belegd in obligaties van instellingen die bij het aangaan van de overeenkomst voldoen aan de eisen die zijn vastgelegd in het financieel statuut van Brabant Water.

Het verloop van de post overige effecten in 2021 is als volgt:

Overige effecten	2021
Stand per 31 december 2020	23.163
Aankopen 2021	-
Verkopen 2021	-
Overgeboekt naar overige vorderingen	13.845
Amortisatie agio/disagio 2021	125
	13.970
Boekwaarde per 31 december 2021	9.193

De beurswaarde van de obligaties op 31 december 2021 is 23.457.000 euro (ultimo 2020 was dit 37.637.000 euro). De overboeking naar overige vorderingen (onder de vlottende activa) betreft de obligaties die in 2022 zullen worden afgelost.

Overige vorderingen

In de overige vorderingen zijn onder meer drie leningen (in totaal 45 miljoen euro) aan het Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch (WBB) en een vordering uit hoofde van een financial lease ter waarde van bijna 6 miljoen euro opgenomen. De aflossingen hebben betrekking op de financial lease die met Vion is overeengekomen, terwijl de uitzettingen betrekking hebben op de verrekening van het resultaat inzake het afvalwaterzuiveringscontract met Vion.

Het verloop van de post overige vorderingen in 2021 is als volgt:

	2021
Stand per 31 december 2020	52.637
Nieuwe uitzettingen 2021	1.176
Aflossingen 2021	-444
Overgeboekt van vlottende activa	-
Boekwaarde per 31 december 2021	53.369

In 2022 zal 0,4 miljoen euro van deze vorderingen afgelost worden.

Voor de vordering uit hoofde van de financial lease geldt dat het betreffende activum niet in juridisch eigendom is van Brabant Water.

Het verloop van de financial lease is als volgt:

	2021
Stand per 31 december 2020	5.277
Aflossingen 2021	-438
Boekwaarde per 31 december 2021	4.839

Het totaal van de onverdiende rentebaten over de resterende leasetermijn bedraagt 2,8 miljoen euro.

Het verloop van de bruto investering is als volgt:

	2021
Bruto investering bij aanvang lease	7.114
Reeds afgeschreven deel	-2.275
Te ontvangen leasebetalingen	
Binnen 1 jaar	-843
In jaar 2 tot en met 5	-2.723
Vanaf jaar 6	-1.273
Waarde na afloop leasetermijn	-

Andere deelnemingen

De niet-geconsolideerde deelnemingen betreffen:

Deelneming	Aandeel	Waardering
NV Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch	40,00%	6.018
Aqualab Zuid BV	32,50%	946
KWH Water BV	13,20%	629
Water Fund Holland BV	28,10%	-
Aquaminerals BV	19,90%	87
Submerge BV	33,33%	20
Boekwaarde		7.700

Het verloop van deze post is als volgt:

	2021
Stand per 31 december 2020	7.607
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	73
Verwerving belang Submerge BV	20
Boekwaarde per 31 december 2021	7.700

Het positieve resultaat heeft betrekking op Aqualab Zuid.

Door hypotheek gedekte leningen

De door hypotheek gedekte leningen betreffen de gelden die in het verleden door de vennootschap ter beschikking zijn aan het personeel van Brabant Water. Er worden geen nieuwe hypotheekleningen meer aangegaan.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2021
Stand per 31 december 2020	40
Aflossingen 2021	-22
Boekwaarde per 31 december 2021	18

B Vlottende activa

B-I Voorraden

De voorraden betreft onderhanden projecten. Het gaat hierbij om reeds gestarte advieswerkzaamheden die nog niet zijn afgerond en derhalve nog niet zijn gefactureerd. Deze worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van het onderhanden werk. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop. De positie onderhanden werk bedraagt 3,3% van de totale omzet die met de advieswerkzaamheden is gerealiseerd.

B-II Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa hebben een kortlopend karakter (< 1 jaar), met uitzondering van de post vooruitbetaalde gebruiksrechten.

	2021	2020
Overige vorderingen en transitoria	26.898	37.264
Handelsdebiteuren	12.885	11.963
Vooruitbetaalde gebruiksrechten	2.497	2.741
Vorderingen op personeel	38	50
Totaal	42.318	52.018

Overige vorderingen en transitoria

Hierin is opgenomen de post nog te factureren watergelden; dit betreft het deel van de omzet drinkwater dat op 31 december 2021 nog gefactureerd moet worden op basis van de gerealiseerde afzet minus de in rekening gebrachte voorschotten. Als gevolg van de hoge afzet in 2020 zijn de voorschotten gedurende 2020 verhoogd. Omdat de afzet in 2021 beduidend lager is geweest heeft dat tot gevolg dat veel klanten bij de afrekening over 2021 geld terug zullen krijgen, waardoor de post nog te factureren sterk is gedaald. Daarnaast is in deze post opgenomen het gedeelte van de obligaties dat in het volgend boekjaar tot uitkering komt. In het verslagjaar is deze post bijna 5 miljoen euro lager dan in 2020. Verder zijn in deze post onder andere nog begrepen de leveringen en diensten die na het verslagjaar gefactureerd zijn en de nog te ontvangen rente op de obligaties.

Handelsdebiteuren

Hierin zijn opgenomen alle openstaande vorderingen in het kader van waterleveringen en de levering van andere diensten. De vorderingen zijn tegen de geamortiseerde kostprijs opgenomen. In het verslagjaar is een voorziening opgenomen ter hoogte van 210.000 euro (ultimo 2020 192.000 euro) voor mogelijk niet inbare vorderingen.

Vooruitbetaalde gebruiksrechten

In 2010 is een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van glasvezelkabels ten behoeve van het datatransport voor de besturing van de productielocaties. De huurovereenkomst heeft een looptijd van 15 jaar en is, middels twee aanvullende betalingen in 2016, geheel bij vooruitbetaling voldaan. In 2019 en in 2021 zijn aanvullende huurovereenkomsten gesloten voor een aantal extra glasvezelverbindingen. Deze zijn aan de eerdere huurovereenkomst toegevoegd en expireren op hetzelfde moment als de reeds eerder afgesloten overeenkomst.

De vrijval per jaar wordt bepaald door de totale verplichtingen toe te rekenen aan de jaarschijven. Voor de gebruiksrechten geldt dat deze relatief eenvoudig om te zetten zijn in liquide middelen. Dientengevolge zijn zij geclassificeerd als kortlopend.

	2021
Glasvezelkabelnet per 31 december 2020	2.741
In 2021 vooruitbetaald glasvezelnet	288
Toerekening glasvezelkabelnet 2021	-532
Boekwaarde per 31 december 2021	2.497

Vorderingen op personeel

De vorderingen op personeel hebben betrekking op bijvoorbeeld financiering van fietsen.

B-III Liquide middelen

	2021	2020
Spaarrekeningen	500	-
Banken rekening courant	14.679	3.430
Totaal	15.179	3.430

De liquide middelen zijn in lijn met de positieve kasstroom toegenomen. Ondanks de lage spaarrente is er, met het oog op de op afzienbare termijn te verwachten uitstroom van middelen als gevolg van toenemende investeringen, voor gekozen de overtollige liquiditeiten niet langjarig te beleggen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Passiva

C Eigen Vermogen

C-I Gestort en opgevraagd kapitaal

	2021
Maatschappelijk kapitaal	1.000
Niet geplaatst kapitaal	-722
Stand per 31 december 2021	278

Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 10.000.000 aandelen van € 0,10 nominaal. De aandelen luiden op naam en zijn in eigendom van gemeenten en de provincie Noord-Brabant.

C-II Wettelijke reserve

	2021
Stand per 31 december 2020	10.375
Vermogensmutatie 2021	4.486
Stand per 31 december 2021	14.861

Dit betreft de wettelijke reserve deelnemingen en de wettelijke reserve ontwikkelingskosten. De mutatie in 2021 betreft de geactiveerde uren van het nog in ontwikkeling zijnde nieuwe klantinformatiesysteem. Zodra het nieuwe systeem succesvol in gebruik is genomen zal de wettelijke reserve weer vrijvallen naar de overige reserves.

	Wettelijke reserve deelnemingen	Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	Totaal
Stand per 31 december 2020	5.984	4.391	10.375
Mutatie 2021	-	4.486	4.486
Wettelijke reserve per 31 december 2021	5.984	8.877	14.861

C-III Overige reserves

	2021
Stand per 31 december 2020	663.530
Resultaat 2021	10.493
Naar wettelijke reserve	-4.486
Mutatie 2021	6.007
Stand per 31 december 2021	669.537

Overzicht verloop eigen vermogen:

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Wettelijke reserve	Overige reserves	Bestemmings- reserve	Totaal
Stand per 31 december 2020	278	10.375	663.530	-	674.183
Mutatie wettelijke reserve	-	4.486	-4.486	-	-
Resultaat 2021	-	-	10.493	-	10.493
Eigen Vermogen per 31 december 2021	278	14.861	669.537	-	684.676

D Vreemd Vermogen

D-I Voorzieningen

Voor verplichtingen waarvoor in de toekomst uitgaven moeten worden gedaan en die hun oorsprong vinden in het boekjaar of voorafgaande boekjaren zijn voorzieningen gevormd.

	2021	2020
Amovering transport- en distributieleidingen	186.802	167.756
Amovering productielocaties	12.198	11.444
Droogteschade grondwaterwinning	23.210	20.656
Diensttijdgratificaties	262	330
KWO-exploitatie	-	-
Arbeidsongeschiktheid	658	827
Totaal	223.130	201.013

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Saldo					Saldo 31-12-2021
	31-12-2020	Toevoeging	Rente	Vrijval	Onttrekkingen	
Amovering transport- en distributieleidingen	167.756	24.748	4.279	-	-9.981	186.802
Amovering productielocaties	11.444	709	292	-	-247	12.198
Droogteschade grondwaterwinning	20.656	2.296	934	-676	-	23.210
Diensttijdgratificaties	330	-	9	-19	-58	262
KWO-exploitatie	-	-	-	-	-	-
Arbeidsongeschiktheid	827	102	21	-178	-114	658
Totaal	201.013	27.855	5.535	-873	-10.400	223.130

De vrijval van ruim 0,9 miljoen euro betreft voornamelijk een herberekening van de bestaande voorziening droogteschade. In 2021 is de meest recente versie van het instrumentarium gebruikt om de schade te berekenen. Dit heeft tot een aantal herzieningen in de berekening geleid. Zie hiervoor ook de toelichting bij de voorziening droogteschade grondwaterwinning.

Het verloop van de uitgaven voor de voorzieningen is als volgt:

	Uitgaven binnen een jaar	Vanaf jaar 6
Amovering transport- en distributieleidingen	11.102	979.118
Amovering productielocaties	943	23.998
Droogteschade grondwaterwinning	-	-
Diensttijdgratificaties	76	22
KWO-exploitatie	-	-
Arbeidsongeschiktheid	102	363
Totaal	12.223	1.003.501

De nominaal verwachte uitgaven na vijf jaar zijn in bovenstaand overzicht contant gemaakt naar 31 december 2021.

Voorziening amovering transport- en distributieleidingen

Op het moment dat een leiding wordt vervangen door een nieuwe leiding is Brabant Water op grond van veel concessievoorwaarden verplicht om de oude leiding uit de grond te nemen. Waar de concessievoorwaarden dat niet voorschrijven acht Brabant Water zich hiertoe uit maatschappelijk oogpunt verplicht, omdat zij zich verantwoordelijk voelt voor het handhaven van een zo schoon mogelijke ondergrond.

Om een gestructureerde, noodzakelijke vervanging van de oude leidingen te verkrijgen, is een vervangingsplan over een groot aantal jaren opgesteld met de bijbehorende kosten. Gelet op het feit dat de toekomstige kosten goed zijn in te schatten is het treffen van een voorziening voor verwijderingskosten daarom de geëigende weg om een stabiel kostenverloop en daarmee een stabiel tariefbeleid te bewerkstelligen. De voorziening is gebaseerd op onderbouwde schattingen van de te verwijderen aantallen kilometers leidingen, de daaraan verbonden kosten en de verwijderingsmomenten. De voorziening wordt opgebouwd vanaf het moment van aanleg leiding (omdat de verplichting feitelijk altijd heeft bestaan en buiten gebruik gestelde leidingen altijd zijn verwijderd) tot het moment van verwijdering.

Jaarlijks wordt beoordeeld of de schattingen nog valide zijn. Gelet op de lange opbouwperiode van de voorziening (60 jaar voor AC-leidingen en 90 jaar voor overige leidingen) en de daaraan inherent verbonden onzekerheden, vindt aanpassing van de schattingen pas plaats indien er sprake is van een voldoende zeker structureel effect en als de prijs respectievelijk de disconteringsvoet meer dan 10% respectievelijk 0,5%-punt afwijkt van de gehanteerde parameters. In 2021 is in de parameters slechts één bescheiden wijziging doorgevoerd. Het percentage AC-leidingen dat bij vervanging niet wordt uitgenomen is verhoogd op basis van praktijkcijfers. Voor een verdere inhoudelijke toelichting op deze schattingswijziging verwijzen wij naar de 'Algemene grondslagen voor opstelling van de geconsolideerde jaarrekening'.

Voorziening amovering productielocaties

Deze voorziening is gevormd ter bestrijding van de kosten voor het slopen en verwijderen van buiten gebruik gestelde gebouwen en installaties van de waterproductiebedrijven. Bij het vernieuwen of staken van een productielocatie worden de bestaande gebouwen afgebroken en afgevoerd. Alle productielocaties liggen op terreinen met een ecologische bestemming, waarop de verplichting rust om deze na gebruik weer in de oorspronkelijke staat terug te brengen. Op de locaties, waar deze verplichting niet op rust, acht Brabant Water zich hiertoe uit maatschappelijk oogpunt verplicht. De kosten worden geraamd per locatie. Uitgangspunt is dat technische gebouwen na 45 jaar worden afgebroken en terreinleidingen na 90 jaar worden verwijderd. Bij de vorming van de voorziening zijn tot op heden de reinwaterkelders buiten beschouwing gebleven, aangezien daarvan op basis van ervaringen uit het verleden het aannemelijk was dat bij sloop/nieuwbouw van onze waterproductiebedrijven de reinwaterkelders vrijwel altijd in stand zouden blijven. Op basis van recente inspecties van onze reinwaterkelders is echter gebleken dat een aantal oude reinwaterkelders binnen afzienbare tijd toch aan vervanging toe zijn. Om die reden is een tiental kelders aan de te slopen assets toegevoegd. Daarnaast zijn de sloopprijzen van de winputten verhoogd aan de hand van de recente prijsontwikkelingen. Tot slot is een actualisatie doorgevoerd van het vervangingsprogramma van de winputten. Dit heeft er per saldo toe geleid dat gemiddeld genomen de winputten iets later worden gesloopt.

Voorziening droogteschade grondwaterwinning

Deze voorziening is gevormd voor uitgaven ter zake van schades die hun oorsprong vinden in wateronttrekkingen in het verleden. De schade wordt op grond van de Drinkwaterwet berekend vanaf twintig jaar voorafgaande aan het moment van claimen. Vanaf deze periode wordt aan de hand van de onttrekkingen van de betreffende productielocatie de verwachte schadeuitkering berekend en verhoogd met de wettelijke rente. Zodra de definitieve schade is vastgesteld wordt deze ten laste van de voorziening uitgekeerd. Daarna wordt jaarlijks de schade uitgekeerd en direct ten laste van de exploitatie gebracht. In het vorige verslagjaar is een belangrijke extra dotatie gedaan in verband met nieuw ingediende claims. De belangrijkste hiervan betreft de claim die Droogteschade.nl heeft ingediend. De claims van Droogteschade.nl bestrijken al onze waterproductiebedrijven. In 2021 is een update verschenen van het instrumentarium waarmee de schade kan worden gecijferd (Waterwijzer Landbouw versie 3.0) beschikbaar gekomen. We hebben op basis van deze methodiek en het hydrologische Brabant Model een nieuwe inschatting gemaakt van de hoogte van die claim. Hierbij is uitgegaan van een gemiddeld geclaimd gebied per claimant van 26 hectare gemengd bedrijf. Daarnaast is ervan uitgegaan dat gemiddeld circa 60% van de grondbezitters zich uiteindelijk meldt. Dit percentage is gebaseerd op onze ervaring met bestaande regelingen, waar we een gemiddeld claimpercentage verwachten van 55%, terwijl we bij de gebieden waar nog geen regeling is uitgaan van een claimpercentage van 70%. Indien het aantal claims 5%-punt afwijkt levert dit een verschil van circa 3 miljoen euro op. We hebben op basis van de huidige informatie de best mogelijke schatting gemaakt maar hierbij geldt dat er de nodige (inherenten) onzekerheden zijn waardoor de definitieve hoogte van de droogteschade sterk kan afwijken.

Voorziening diensttijdgratificaties

Afhankelijk van het aantal jaren dat een werknemer onafgebroken in dienst is geweest bij een bedrijf dat aangesloten is bij de vigerende landelijke cao, wordt een éénmalige gratificatie toegekend als percentage van het inkomen per maand. Voor deze uitkering is een voorziening getroffen. Berekend wordt per medewerker wanneer de eerstvolgende gratificatie uitgekeerd wordt en tegen welk bedrag.

Conform afspraken in de cao zijn met ingang van 2016 deze gratificaties opgenomen in een persoonsgebonden budget, met uitzondering van de gratificatierechten voor medewerkers die op 1 januari 2016 55 jaar of ouder waren. Zij behouden hun recht op een gratificatie.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Per 1 juli 2010 is Brabant Water eigen risicodragend voor de WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten). Dit betekent dat WGA-uitkeringen aan (oud-)medewerkers die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn verklaard door het UWV worden verhaald op Brabant Water. Per ultimo 2021 waren er negen (oud-)medewerkers waarvan met redelijke zekerheid vaststaat dat Brabant Water de komende jaren een uitkeringsplicht heeft.

D-II Langlopende schulden

	2021	2020
Bijdragen	211.008	206.731
Schulden aan kredietinstellingen	47.611	48.611
Totaal	258.619	255.342

Bijdragen

Onder bijdragen worden verstaan de eenmalige bijdragen die in rekening zijn gebracht voor de aanleg van materiële vaste activa. De samenstelling en ontwikkeling van deze post is als volgt:

	Distributie- leidingen	Aansluitleidingen	KWO installaties en geothermie	Totaal
Stand per 31 december 2020	97.654	108.013	1.064	206.731
Bijdragen 2021	3.427	8.805	-912	11.320
	101.081	116.818	152	218.051
Vrijval 2021 ten gunste van de Winst- en Verliesrekening	-1.269	-5.705	-69	-7.043
Stand per 31 december 2021	99.812	111.113	83	211.008

De ontvangen bijdragen ten behoeve van aansluitleidingen vallen in 33 jaar vrij; dit is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de op deze bijdragen betrekking hebbende activa. De bijdragen ontvangen voor de aanleg van distributieleidingen vallen, gelijk aan de afschrijvingstermijn van de leidingen zelf, in 60 (waar het bijdrage voor AC-leidingen betreft), dan wel 90 jaar vrij. De bijdragen KWO-installaties worden afgeschreven over een periode gelijk aan de contractduur van de bijbehorende installatie. De totale vrijval wordt ten gunste van de post afschrijvingen in de Winst- en Verliesrekening gebracht.

Overzicht van schulden aan kredietinstellingen

	0%	0-1%	1-2%	2-3%	3-4%	4-5%	7-8%
Beginstand 2021	-	46.000	1.250	-	-	-	1.361
+ Leningen	-	-	1.000	-	-	-	-
- Aflossingen 2021*	-	1.000	1.000	-	-	-	-
- Extra aflossingen	-	-	-	-	-	-	-
Eindstand 2021	-	45.000	1.250	-	-	-	1.361

Jaar van aflossing	0%	0-1%	1-2%	2-3%	3-4%	4-5%	7-8%
2023	-	1.000	1.000	-	-	-	-
2024	-	1.000	250	-	-	-	-
2025	-	1.000	-	-	-	-	-
2026	-	18.000	-	-	-	-	-
2027	-	1.000	-	-	-	-	-
2028	-	-	-	-	-	-	1.361
2029	-	23.000	-	-	-	-	-
	-	45.000	1.250	-	-	-	1.361

* De aflossingen 2022 zijn verantwoord onder D-III a): Kredietinstellingen.

D-III Kortlopende schulden en overlopende passiva

a. Kredietinstellingen

Deze schulden hebben een kortlopend karakter (<1 jaar). Aan geldgevers aangaande kortlopende schulden zijn geen zekerheden verstrekt.

	2021	2020
Handelsbanken	-	3.867
Aflossingen langlopende schulden volgend verslagjaar	2.000	6.020
Nog te betalen rente	169	1.246
Totaal	2.169	11.133

b. Leveranciers

De schulden aan leveranciers zijn tegen de nominale waarde opgenomen. Inbegrepen is een bedrag van 4,5 miljoen euro, waarvoor de facturen pas in 2022 zijn ontvangen, terwijl de prestaties reeds in 2021 zijn geleverd.

c. Overige schulden

	2021	2020
Incasso afdrachten voor derden	3.392	6.804
Belastingen en sociale lasten	10.990	11.209
Pensioenpremies	730	700
Personeel	17.322	17.195
Vooruit ontvangen investeringsbijdragen	973	672
Overige schulden en overlopende passiva	2.980	1.923
Waarborgsommen	1.248	2.134
Totaal	37.635	40.637

De daling van de incasso-afdrachten hangt samen met het feit dat de afdrachten over de maand november 2021 in 2021 vlak voor de jaarwisseling hebben plaatsgevonden, terwijl de afdracht over de maand november 2020 net na de jaarwisseling is gebeurd. De schulden aan personeel betreffen in belangrijke mate nog uit te betalen (IB)-verlofuren en vakantiegeld.

Daarnaast is hierin begrepen de tegoeden van het personeel uit hoofde van de zogenaamde bonusspaarregeling. De stijging van de overige schulden komt voornamelijk door een toename van reeds genomen kosten waarvoor nog geen factuur is ontvangen. Het betreft onder andere de overschrijding van de werkkostenregeling als gevolg van de thuiswerkvergoeding.

Toelichting niet uit de balans bijkomende rechten en verplichtingen

Er is nog voor 64,8 miljoen euro te ontvangen aan goederen en diensten, waarvoor wel een opdracht is verstrekt. De verplichting uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomsten bedraagt over de resterende looptijd in totaal € 1.338.000. Hiervan vervalt binnen 1 jaar € 557.000 (2022) en na 5 jaar € 54.000 (2026).

In de financieringsovereenkomst tussen de Rabobank en Hydrocare BV is opgenomen dat de inventaris, de vorderingen op derden en voorraden zijn verpand aan de Rabobank. Aan de door de Rabobank verstrekte langlopende geldlening zijn door Hydrocare zekerheden verstrekt, bestaande uit hypotheek (op recht van opstal € 12.500.000) op de gronden en/of installaties die in bezit zijn van Hydrocare BV en haar deelnemingen.

Hydrocare BV heeft zich bij wijze van zelfstandige verbintenis ten behoeve van VION in Boxtel, garant gesteld voor nakoming van de overeenkomst tussen Hydreco BV en VION Boxtel BV, hetgeen is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst tot realisatie en exploitatie van een afvalwaterzuiveringsinstallatie. De resterende looptijd van deze overeenkomst bedraagt 6 jaar.

Toelichting op de geconsolideerde Winst- en Verliesrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

E Som der bedrijfsopbrengsten

E-I Netto omzet

De opbrengst drinkwater en ander water wordt verantwoord op basis van de berekende omzet vanuit de gerealiseerde afzet. Deze methode garandeert dat de gepresenteerde omzet zo goed mogelijk aansluit met de gerealiseerde afzet. Jaarlijks wordt over het jaar voorafgaand aan het verslagjaar een confrontatie gemaakt tussen de werkelijk afgerekende omzet en de berekende omzet.

'Technische ondersteuning en exploitatie installaties' betreft voornamelijk uitgevoerde risicoanalyses, periodieke onderzoeken, opstellen beheersplannen en periodieke audits van de beheersplannen.

	2021	2020
Drinkwater	166.331	169.813
Ander water	7.089	6.263
Technische ondersteuning en exploitatie installaties	5.493	6.550
Koude-warmteopslag	5.077	5.240
En gros levering	3.956	3.978
Totaal	187.946	191.844

De omzet in drinkwater in het eigen voorzieningsgebied is in 2021 3,5 miljoen euro lager dan in 2020. De afzet was in 2020 erg hoog als gevolg van het extreem droge voorjaar en de warme zomer. 2021 daarentegen werd gekenmerkt door een relatief slechte zomer. Dankzij de stijging van het tarief is de omzetdaling over 2021 relatief beperkt gebleven. In 2021 is daarentegen wel nog een verlies genomen van 1,3 miljoen over niet in rekening gebracht verbruik uit 2020.

De stijging van de omzet uit ander water vloeit deels voort uit tariefstijging. Als gevolg van de koppeling van een deel van de tarieven met de producentenprijsindex is met name de levering aan Shell Moerdijk fors gestegen in prijs. Daarnaast is de omzet aan DMV Campina fors gestegen als gevolg van extra werkzaamheden.

	Opbrengst 2021	2020	Afzet * 1.000 m ³ 2021	2020
Drinkwater	166.331	169.813	177.867	186.500
En gros levering	3.956	3.978	6.726	7.666
Totaal drinkwater	170.287	173.791	184.593	194.166

E-II Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

Dit betreft kosten van afdelingen die toegerekend zijn aan materiële vaste activa en activa in uitvoering die in eigen beheer zijn vervaardigd alsmede de toegerekende kosten van afdelingen die ten laste van de voorzieningen worden gebracht.

E-III Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten zijn begrepen alle opbrengsten van aan de waterlevering gerelateerde producten en diensten. Ons bedrijf beoogt een meerwaarde te bieden aan haar klanten door het aanbieden van een totaalpakket van waterzorg op maat. Uitgangspunt hierbij is dat met dergelijke activiteiten een neutrale dan wel een positieve bijdrage wordt geleverd aan het bedrijfsresultaat.

	2021	2020
Diverse opbrengsten	4.307	4.189
Administratieve boetes	1.480	1.641
Brandvoorzieningen	2.185	2.172
Meeliften op de nota door derden	1.499	1.488
Pachten, huur en jachtrechten	792	771
Subsidies	556	187
Totaal	10.819	10.448

De beperkte stijging van de diverse opbrengsten vloeit met name voort uit de stijging van de omzet uit grondwatermeetdiensten. De daling van het bedrag aan administratieve boetes is te wijten aan de grotere coulance die vanaf maart 2020 bij het intreden van de coronacrisis is betracht. Klanten worden langer in staat gesteld om een betalingsregeling te treffen. De stijging van de subsidies komt voornamelijk door subsidie voor het natuurherstelproject Klotputten.

F Bedrijfslasten

F-I Kosten van grond- en hulpstoffen

	2021	2020
Energie	8.033	8.066
Materialen	5.196	5.922
Chemicaliën	2.863	3.028
Rein- en ruwwater	286	272
Totaal	16.378	17.288

De kosten van zowel energie als chemicaliën zijn gedaald als gevolg van een afname in de afzet. Het bedrag aan materialen was in 2020 onder andere hoger in verband met verbouwingswerkzaamheden aan het hoofdkantoor in Den Bosch. Daarnaast wordt de daling veroorzaakt door het afstoten van de KWO-woninginstallaties.

F-II Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

	2021	2020
Uitbesteed onderhoud	18.714	18.208
Ingeleend personeel	16.537	13.930
Andere bedrijfskosten	6.906	6.861
Onderzoek, advies en ontwikkeling	4.072	3.993
Kosten accountantsorganisatie	374	357
Afvoeren en storten afval	1.147	1.434
Dotaties voorzieningen en vrijval	27.077	33.737
Totaal	74.827	78.520

De stijging van de kosten van ingeleend personeel zijn met name gestegen als gevolg van de extra inzet die nodig is geweest voor de implementatie van ons nieuwe klantinformatiesysteem. Een groot deel van de reguliere bezetting van onze sector Klant is ingezet op het testen en ontwikkelen van het nieuwe systeem en tijdelijk vervangen door uitzendkrachten.

De daling van de dotaties aan de voorzieningen wordt hieronder specifiek toegelicht.

Kosten accountantsorganisatie

	2021	2020
Controle van de jaarrekening	220	209
Andere controleopdrachten	99	111
Andere niet-controlediensten	55	37
Fiscale adviesdiensten	0	0
Totaal	374	357

De accountantskosten worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gemaakt en niet op basis van het boekjaar waarop de controle betrekking heeft.

brabant Water

je drinkwater

drinkwater
in 2 seconden
komen

brabant

Dotaties voorzieningen en vrijval

De post dotaties voorzieningen en vrijval betreft de volgende posten:

	2021	2020
Amovering transport- en distributieleidingen	24.748	25.798
Amovering productielocaties	709	747
Droogteschade grondwaterwinning	1.620	7.192
Groot onderhoud	-	-
Totaal	27.077	33.737

De dotatie aan de Voorziening amovering transport- en distributieleidingen is lager als gevolg van de verhoging van het percentage AC-leidingen dat niet wordt uitgenomen bij vervanging. De daling van de dotatie aan de voorziening Droogteschade grondwaterwinning komt doordat in 2020 een grote dotatie is getroffen in verband met de door Droogteschadeclaim.nl ingediende claims. In 2021 heeft op basis van nieuw beschikbaar instrumentarium wel een herberekening plaatsgevonden en is een extra jaar schade en rente toegevoegd.

F-III Lonen en salarissen

	2021	2020
Lonen en salarissen	45.175	45.209
Dotatie/vrijval diensttijdgratificaties	-19	92
Dotatie/vrijval arbeidsongeschiktheid	-76	-186
Totaal mutaties in personeelsvoorzieningen	-95	-94
Totaal lonen en salarissen	45.080	45.115
Pensioenlasten	7.000	6.711
Sociale premies	6.075	5.607
Totaal sociale lasten	13.075	12.318
Totaal	58.155	57.433

Gewogen gemiddeld aantal personeelsleden naar voltijdbanen

	2021	2020
Brabant Water	667	672
HydroCare BV	68	63
Totaal	735	735

In 2021 bedroeg de CAO-stijging 1,8%. Het totaal aantal fte is nagenoeg gelijk gebleven. Als gevolg van uitstroom van personeel met een salarisgarantie vanuit het verleden en instroom van relatief goedkoper personeel zijn de salariskosten nagenoeg gelijk gebleven. De stijging van de pensioenpremies en de ziektekostenpremie zorgen ervoor dat de sociale lasten wel fors zijn gestegen.

Bezoldiging Raad van Commissarissen en Bestuur

De bezoldigingen van de Raad van Commissarissen alsmede van het Bestuur vinden plaats op basis van het bezoldigingsbeleid zoals dat door de Algemene Vergadering vastgesteld is in haar vergaderingen van respectievelijk 20 juni 2002 en 24 juni 2011.

Sinds 1 januari 2013 vallen de Raad van Commissarissen en het Bestuur onder de Wet Normering Topinkomens (WNT) met de daarbij behorende normen en overgangsperiodes. De bezoldigingsmaxima voor de Raad waren voor 2021 en 2020 respectievelijk 31.350 en 30.150 euro (voorzitter) en 20.900 en 20.100 euro (leden). De bezoldigingsmaxima voor de bestuurder bedroegen respectievelijk 209.000 en 201.000 euro. De bezoldigingen van de Raad van Commissarissen en het Bestuur voldeden over het verslagjaar 2021 aan alle wettelijke vereisten van de WNT-1 en WNT-2 (inclusief het overgangsrecht) en hebben op basis daarvan een goedkeurende WNT-verklaring van de accountant.

Onderstaand zijn de bezoldigingselementen weergegeven volgens de definities zoals voorgeschreven in de WNT, uitgedrukt in euro's exclusief btw. De corresponderende vergelijkende cijfers uit 2020 zijn eveneens weergegeven.

Raad van Commissarissen

Naam	Bezoldiging		
	2021	2020	
Mevrouw drs.ir. J.M. Driessen	voorzitter (vanaf juli), daarvoor lid	12.359	9.095
Mevrouw drs. C.J.M.A. van Esch	lid	9.341	8.952
De heer H.B. Hieltjes	lid	9.102	8.978
De heer mr. J.M.L. Niederer	voorzitter (tot juli)	6.453	12.013
De heer M.W.A.M. van Stappershoef	lid	9.345	8.934
De heer ir R.P.M. Swinkels	lid (vanaf juli)	4.503	-

Bestuur

Het Bestuur van Brabant Water NV bestaat uit één persoon: de heer drs. R.A.M. van Dongen. Hij heeft een arbeidscontract op fulltime-basis. De heer Van Dongen is in dienst per 1 augustus 2020. Ook zijn bezoldiging voldoet aan de eisen van de WNT.

	2021	2020
Salaris	159.648	56.068
Overige belastbare emolumenten	14.871	0
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies en dergelijke)	24.388	7.602
Fiscale bijtelling leaseauto	10.093	3.329
Totaal bezoldiging	209.000	66.999

F-IV Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	2021	2020
Materiële vaste activa	38.783	38.224
Immateriële vaste activa	3.915	3.889
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen	1.546	2.091
Opbrengsten verkoop vaste activa	-560	-471
Bijdragen leidingen en KWO-installaties	-7.008	-6.867
Totaal	36.676	36.866

De post desinvesteringen en overige waardeverminderingen is gedaald in verband met de in 2020 gerealiseerde verkoop van enkele KWO-installaties.

Bij buitengebruikstelling van vaste activa wordt het restant van de boekwaarde direct afgeschreven. Bij eventuele verkoop wordt de verkoopopbrengst geheel in mindering gebracht op de afschrijving.

F-V Overige bedrijfskosten

	2021	2020
Kantoorkosten	8.138	7.798
Belastingen en overheidsheffingen	5.099	5.389
Andere personeelskosten	2.196	2.384
Gebruiksrechten	532	532
Oninbare vorderingen	633	347
Totaal	16.598	16.450

Het totaal van de overige bedrijfskosten is nagenoeg ongewijzigd. De kantoorkosten zijn iets gestegen als gevolg van een stijging van licentiekosten. De daling van de belastingen en overheidsheffingen vindt zijn oorzaak in de lagere afzet waardoor ook de grondwaterheffingskosten zijn gedaald. De daling van de andere personeelskosten betreft met name een verdere daling van de opleidingskosten. Deze daling is geheel aan corona te wijten. De stijging van de post oninbare vorderingen komt geheel voor rekening van Hydrocare; bij de afwikkeling van de verkoop van de KWO-installaties bij woningbouwprojecten is discussie ontstaan over een deel van de verkoopsom. Voorzichtigheidshalve is deze post als oninbaar afgeboekt.

G Financiële baten en lasten

	2021	2020
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van obligaties	800	1.213
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	451	478
Rentelasten en soortgelijke kosten	-517	-1.024
Rente opgenomen in voorziening	-5.535	-7.983
Totaal	-4.801	-7.316

De rentebaten en opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van obligaties hebben betrekking op uitstaande geldleningen, aangekochte obligaties, het verkoopresultaat op obligaties en hypotheekverstrekking aan personeel. De inkomsten uit obligaties zijn gedaald omdat gedurende het jaar een drietal obligaties hun einde looptijd hebben bereikt. De vrijgekomen middelen zijn gestald op spaarrekeningen, die een beperkte negatieve rente kennen.

De rentelasten hebben betrekking op rekeningcourant kredieten en langlopende geldleningen. Deze zijn licht gedaald als gevolg van reguliere aflossingen. De soortgelijke kosten betreffen de afboekingen op agio van aangekochte obligaties. Door het vervallen van boven pari aangekochte obligaties zijn deze lasten aanzienlijk gedaald.

De post rente opgenomen in voorziening was in 2020 eenmalig hoog in verband met de herziening van de voorziening droogteschade.

H Belasting en resultaat deelnemingen

	2021	2020
Belasting uit gewone bedrijfsuitoefening	-152	-242
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	73	-191
Totaal	-79	-433

Vanaf 1 januari 2016 is vennootschapsbelasting verschuldigd over de winst die gerealiseerd wordt op alle activiteiten die niet voortvloeien uit de wettelijke taken van Brabant Water. Dit brengt met zich mee dat alle activiteiten van HydroCare en alle niet-wettelijke activiteiten van Brabant Water worden belast. Dit laatste betreft onder andere de verhuur van voormalige dienstwoningen en de verkoop van reststoffen. De diensten die Brabant Water levert aan HydroCare zijn grotendeels vrijgesteld.

Het effectieve belastingpercentage bedroeg in 2021 19% (2020 22%). De vennootschapsbelasting is berekend op basis van het geldende belastingtarief in Nederland (2021: 15% over de eerste 245.000 euro en 25% over het meerdere, 2020: 16,5% over de eerste 200.000 euro en 25% over het meerdere).

De te betalen belastingen zijn in het verslagjaar ten opzichte van het vorig jaar gedaald met 0,1 miljoen euro. Deze daling komt vooral door een lager resultaat op niet-drinkwateractiviteiten. Met name het resultaat op de verkoop van reststoffen was fors lager.

Het gemiddelde Vpb-tarief over 2021 bedroeg 19% en is 3% lager dan het gemiddelde tarief van 2020 als gevolg van de lagere belastbare winst.

In onderstaande tabel is de aansluiting met het effectieve belastingtarief opgenomen:

	2021	2020
Resultaat uit onbelaste activiteiten	9.832	8.052
Resultaat uit belaste activiteiten	813	1.103
Vennootschapsbelasting	-152	-242
Resultaat na belastingen	10.493	8.913

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige Balans per 31 december *na resultaatbestemming*

(Bedragen x 1.000 euro)

Activa	2021	2020
A Vaste Activa		
I Immateriële vaste activa	33.290	30.351
II Materiële vaste activa	1.048.639	1.007.788
III Financiële vaste activa	81.265	95.100
	1.163.194	1.133.239
B Vlottende Activa		
I Vorderingen en overlopende activa	38.344	49.225
II Liquide middelen	12.722	3.595
	51.066	52.820
Totaal Activa	1.214.260	1.186.059
Passiva	2021	2020
C Eigen Vermogen		
I Gestort en opgevraagd kapitaal	278	278
II Wettelijke reserve	14.861	10.375
III Overige reserves	669.537	663.530
	684.676	674.183
D Vreemd Vermogen		
I Voorzieningen	223.130	201.013
II Langlopende schulden	257.286	253.027
III Kortlopende schulden en overlopende passiva		
a Kredietinstellingen	1.169	5.064
b Leveranciers	11.482	12.866
c Overige schulden	36.517	39.906
	49.168	57.836
	529.584	511.876
Totaal Passiva	1.214.260	1.186.059

Enkelvoudige Winst- en Verliesrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

	2021	2020
Overig resultaat na belastingen	10.352	9.441
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	141	-528
Netto resultaat	10.493	8.913

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van Brabant Water zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de Winst-en-Verliesrekening van Brabant Water conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Brabant Water.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Activa

A-I Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op softwaresystemen en op de goodwill samenhangende met de overname van de NV TWM.

De samenstelling en het verloop van deze post is als volgt:

	2021			
	Goodwill	Software	Software in aanbouw	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2020	42.353	8.102	6.966	57.421
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2020	-19.367	-7.705	-	-27.072
Boekwaarde per 31 december 2020	22.986	397	6.966	30.349
Investeringsuitgaven 2021	-	71	6.732	6.803
Afschrijvingen 2021	-3.582	-281	-	-3.863
Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2021	42.353	8.173	13.698	64.224
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2021	-22.949	-7.986	0	-30.935
Boekwaarde per 31 december 2021	-3.582	-210	6.732	2.940
Boekwaarde per 31 december 2021	19.404	187	13.698	33.289

A-II Materiële vaste activa

	2021
Aanschafwaarde per 31 december 2020	1.903.164
Afschrijvingen t/m 31 december 2020	-895.376
Boekwaarde per 31 december 2020	1.007.788
Investeringsuitgaven 2021	79.939
Afschrijvingen 2021	-37.603
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen 2021	-1.485
	40.851
Boekwaarde per 31 december 2021	1.048.639

De afschrijvingen en desinvesteringen zijn verantwoord onder de post afschrijvingen in de Winst- en Verliesrekening. Bij verkoop van vaste activa wordt een eventueel restant van de boekwaarde in mindering gebracht op de opbrengst. Een eventuele verkoopopbrengst wordt in mindering van de afschrijvingen gebracht.

Materiële vaste activa	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Leidingen in distributie gebied	Andere vaste middelen en niet aan bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2020	299.241	360.998	1.087.859	58.099	96.967	1.903.164
Investeringsuitgaven 2021	-	-	-	-	79.939	79.939
Desinvesteringen in 2021	-	-	-6.506	-1.941	-	-8.447
In gebruik gestelde materiële vaste activa 2021	16.478	23.356	70.546	4.402	-114.913	-131
Aanschafwaarde per 31 december 2021	315.719	384.354	1.151.899	60.560	61.993	1.974.525
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2020	-149.411	-238.490	-460.876	-46.599	-	-895.376
Afschrijvingen in 2021	-4.775	-13.231	-15.689	-3.908	-	-37.603
Afgeschreven deel desinvesteringen 2021	-	-	5.433	1.660	-	7.093
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2021	-154.186	-251.721	-471.132	-48.847	-	-925.886
Boekwaarde per 31 december 2021	161.533	132.633	680.767	11.713	61.993	1.048.639
Boekwaarde per 31 december 2020	149.830	122.508	626.983	11.500	96.967	1.007.788

A-III Financiële vaste activa

	2021	2020
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	19.257	19.189
Overige effecten	9.193	23.163
Overige vorderingen	45.096	45.101
Andere deelnemingen	7.701	7.607
Door hypotheek gedekte leningen	18	40
Totaal	81.265	95.100

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In 2008 is door Brabant Water de vennootschap HydroCare opgericht. Dit is een 100% deelneming die gewaardeerd wordt tegen de netto vermogenswaarde.

	2021
Boekwaarde per 31 december 2020	19.189
Resultaat 2020 HydroCare BV	68
Boekwaarde per 31 december 2021	19.257

De financiële gegevens van de HydroCare BV groep zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

B-I Vorderingen en overlopende activa

Deze vorderingen hebben een kortlopend karakter (<1 jaar), met uitzondering van de vooruitbetaalde gebruiksrechten.

	2021	2020
Vorderingen op groepsmaatschappijen	144	1.629
Overige vorderingen en transitoria	24.206	35.051
Handelsdebiteuren	11.459	9.756
Vooruitbetaalde gebruiksrechten	2.497	2.741
Vorderingen op personeel	38	48
Totaal	38.344	49.225

Vorderingen op groepsmaatschappijen

Aan groepsmaatschappijen zijn goederen en diensten geleverd. Voor onderlinge leveringen worden marktconforme tarieven berekend.

B-II Liquide middelen

	2021	2020
Spaarrekeningen	500	-
Banken rekening courant	12.222	3.595
Totaal	12.722	3.595

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Passiva

C Eigen Vermogen

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Wettelijke reserve	Overige reserves	Bestemmings-reserve	Totaal
Stand per 31 december 2019	278	5.984	659.122	-	665.384
Resultaat 2020	-	-	8.913	-	8.913
Aanpassing overige reserve 2019	-	-	-114	-	-114
Aanpassing wettelijke reserve 2020	-	4.391	-4.391	-	-
Stand per 31 december 2020	278	10.375	663.530	-	674.183
Aanpassing wettelijke reserve	-	4.486	-4.486	-	-
Resultaat 2021	0	0	10.493	-	10.493
Eigen Vermogen per 31 december 2021	278	14.861	669.537	-	684.676

Winstbestemming 2021

Gelet op het in 2018 door de Algemene Vergadering vastgestelde financieel beleid adviseren de Aandeelhouderscommissie en de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering in te stemmen met het voorstel van het Bestuur om het resultaat van het boekjaar 2021 (10.493.000 euro) toe te voegen aan de Overige Reserves teneinde het weerstandsvermogen te versterken, mede met het oog op de toenemende noodzakelijke investeringen in zowel de leidinginfrastructuur als in de waterwinning en -zuivering en de mogelijke toename van droogteschadeclaims.

D Vreemd Vermogen

D-I Voorzieningen

	2021	2020
Herstelkosten transport- en distributieleidingen	186.802	167.756
Herstelkosten productielocaties	12.198	11.444
Droogteschade grondwaterwinning en hydrologisch natuurherstel	23.210	20.656
Diensttijdgratificaties	262	330
Arbeidsongeschiktheid	658	827
Totaal	223.130	201.013

De toelichting, opbouw, het verloop en de verplichtingen in de toekomst van deze voorzieningen zijn toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening.

D-II Langlopende schulden

	2021	2020
Bijdragen	210.925	205.666
Schulden aan kredietinstellingen	46.361	47.361
Totaal	257.286	253.027

Er zijn met betrekking tot de schulden geen zekerheden verstrekt aan derden of toezeggingen gedaan.

D-III Kortlopende schulden en overlopende passiva

a. Kredietinstellingen

	2021	2020
Handelsbanken	-	3.867
Aflossingen langlopende schulden volgend verslagjaar	1.000	1.020
Nog te betalen rente	169	177
Totaal	1.169	5.064

b. Leveranciers

De schulden aan leveranciers zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

c. Overige schulden

	2021	2020
Incasso afdrachten voor derden	3.392	6.804
Belastingen en sociale lasten	10.470	10.713
Pensioenpremies	730	700
Personeel	16.900	16.849
Vooruit ontvangen investeringsbijdragen	973	672
Overige schulden en overlopende passiva	2.804	2.034
Waarborgsommen	1.248	2.134
Totaal	36.517	39.906

Toelichting niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Er zijn geen andere niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen dan vermeld in de geconsolideerde jaarrekening.

's-Hertogenbosch, 7 april 2022

Raad van Commissarissen van Brabant Water

Mevrouw drs.ir. J.M. Driessen

Mevrouw drs. C.J.M.A. van Esch

De heer mr. H.B. Hieltjes

De heer M.W.A.M. van Stappershoef

De heer ir. R.P.M. Swinkels

Bestuur van Brabant Water

De heer drs. R.A.M. van Dongen

Overig

Statutaire regeling winstbestemming

Artikel 26.2

De winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering, met dien verstande dat uitkeringen ten laste van de winst, afwijkend van het voorstel van de directie, slechts kunnen worden gedaan nadat de Raad van Commissarissen in de gelegenheid is gesteld om over de voorgenomen afwijking schriftelijk zijn oordeel te geven, rekening houdende met het belang van de vennootschap. Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft gereserveerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 24 februari 2022 is Rusland Oekraïne binnengevallen. De impact van de oorlog in Oekraïne op de wereldwijde economie zal groot zijn en is op dit moment nog niet precies in te schatten. Wat vast staat is dat de kosten van energie en grondstoffen zullen stijgen. De mate waarin zal nog moeten blijken, maar zowel investeringsuitgaven als exploitatiekosten zullen in 2022 en 2023 hoger uitvallen dan eerder geraamd. Daarnaast zal de Oekraïne-crisis leiden tot een hogere rente bij nieuwe financieringen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de aandeelhouders en de raad van commissarissen van Brabant Water NV (hierna: Brabant Water).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Brabant Water te 's-Hertogenbosch gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Brabant Water op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021.
- De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2021.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Wij zijn onafhankelijk van Brabant Water zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in

Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag;
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet

dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden

verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang

bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 7 april 2022
Deloitte Accountants B.V.
Was getekend: drs. J.J. Zuidema RA

Voedselbos Roosendaal

Brabant Water verpacht 8 hectare grond nabij haar waterwin- gebied Roosendaal voor een voedselbos. In deze pilot werken wij samen met de Stichting Voedselbosbouw Nederland en actieve Roosendalers. Aan de Nispensestraat in Roosendaal moet over vijftien jaar een volwassen voedselbos staan.

Het voedselbos is vakkundig ontworpen naar het voorbeeld van een natuurlijk bos. In 2021 is gestart met het planten van meer dan 200 verschillende soorten fruit, noten en groenten met een totaal van 16.000 bomen, planten en struiken. Het zelfvoorzienende ecosysteem vraagt weinig onderhoud en beheer en verrijkt natuur en landschap met een grote biodiversiteit. Bovendien worden in het voedselbos geen (kunst)mest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. Dit draagt bij aan een gezond bodem- en watersysteem, wat zorgt voor schoon grondwater, nu en in de toekomst.

Vrijwilliger Marcel Boerenkamp van roofvogelwerkgroep De Peelhorst in actie.

Roofvogelwerkgroep De Peelhorst

In veel van de waterwingebieden van Brabant Water zijn vrijwilligers actief. Ze inventariseren planten, vlinders, broedvogels of roofvogels.

Roofvogelwerkgroep De Peelhorst gaat over de roofvogels en hun nesten. Ze houden bij hoeveel eieren er worden gelegd en hoeveel hiervan uitkomen. Ook ringen ze de kuikens voor wetenschappelijk onderzoek.

Afkortingen

AC	Asbestcement	MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	NV	Naamloze Vennootschap
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	OR	Ondernemingsraad
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen	RvC	Raad van Commissarissen
BW	Burgerlijk Wetboek	TWM	NV Tilburgsche Waterleiding-Maatschappij
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
EIB	Europese Investerings Bank	Vewin	Vereniging voor Waterleidingbedrijven
FTE	Fulltime-equivalent	VEI	Vitens Evides International
FUR	Flexibele UittredingsRegeling	VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VPB	Vennootschapsbelasting
HRM	Human Resource Management	VRA	VerstoringsRisicoAnalyse
IBD	Informatie BeveiligingsDienst	WBB	NV Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport	Wbni	Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen
ISO	International Organisation of Standardization	WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
I&M	Infrastructuur en Milieu	WIA	Wet werk inkomen naar arbeidsvermogen
KvK	Kamer van Koophandel	WNT	Wet Normering Topinkomens
KWO	Koude- en Warmte Opslag	WACC	Weighted Average Cost of Capital

Telefoon 073 683 80 00
Website www.brabantwater.nl
Post Brabant Water
Postbus 1068
5200 BC 's-Hertogenbosch

Fotografie natuurbeelden:
Joost Tuithof